

Poz. 11

ZARZĄDZENIE
MINISTRA ŚRODOWISKA¹⁾

z dnia 12 stycznia 2018 r.

w sprawie zadań ochronnych dla Kampinoskiego Parku Narodowego

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 1 i ust. 3 oraz art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się zadania ochronne dla Kampinoskiego Parku Narodowego na rok 2018.

§ 2. Zadania ochronne, o których mowa w § 1, obejmują:

- 1) identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków, stanowiące załącznik nr 1 do zarządzenia;
- 2) opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań, stanowiący załącznik nr 2 do zarządzenia;
- 3) opis sposobów czynnej ochrony gatunków roślin i zwierząt, stanowiący załącznik nr 3 do zarządzenia;
- 4) wskazanie obszarów objętych ochroną ścisłą, czynną oraz krajobrazową, stanowiące załącznik nr 4 do zarządzenia;
- 5) ustalenie miejsc udostępnianych w celach naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych i sportowych, z podaniem maksymalnej liczby osób mogących przebywać jednocześnie w tych miejscach, stanowiące załącznik nr 5 do zarządzenia.

---

¹⁾ Minister Środowiska kieruje działem administracji rządowej – środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 10 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska (Dz. U. poz. 96).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 2249 i 2260, z 2017 r. poz. 60, 132, 1074, 1566 i 1595 oraz z 2018 r. poz. 10.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

MINISTER ŚRODOWISKA

Henryk Kowalczyk

Załącznik nr 1

**IDENTYFIKACJA I OCENA ISTNIEJĄCYCH I POTENCJALNYCH ZAGROŻEŃ
WEWNĘTRZNYCH I ZEWNĘTRZNYCH ORAZ WSKAZANIE SPOSOBÓW ELIMINACJI LUB
OGRANICZANIA TYCH ZAGROŻEŃ I ICH SKUTKÓW**

I. Zagrożenia wewnętrzne istniejące

Lp.	Identyfikacja i ocena ¹⁾ zagrożeń	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1.	Zagrożenie przyrody spowodowane przez działania właścicieli nieruchomości niebędących w użytkowaniu wieczystym KPN ²⁾ , a położonych w obszarze KPN, o charakterze inwestycyjnym (m.in. lokalizacja nowej zabudowy) lub nieinwestycyjnym (m.in. lokalizacja składowisk odpadów, przekształcanie rzeźby terenu i zmiana warunków wodnych, introdukcja inwazyjnych, obcych gatunków roślin)	1. Nabywanie nieruchomości prywatnych położonych w granicach KPN. 2. Działania polegające w szczególności na: uzgadnianiu studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu czy też opiniowaniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.
2.	Obniżenie poziomu wód podziemnych	1. Budowa i konserwacja zastawek i przetamowań na ciekach wodnych należących do KPN. 2. Zasypywanie ujściowych odcinków rowów odwadniających. 3. Budowa grobli ograniczających spływ wód powierzchniowych. 4. Współpraca z Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie w zakresie regulacji stanu wód w głównych ciekach KPN, polegająca m.in. na współdziałaniu w realizacji projektów, prowadzeniu wzajemnych konsultacji, wymianie informacji lub utrzymywaniu bieżących kontaktów roboczych. 5. Realizacja projektu Life+ Nature „Ochrona i renaturyzacja mokradeł obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” NAT/PL/000084”.
3.	Przebywanie osób w miejscach niedostępnianych	Ukierunkowanie ruchu turystycznego, poprzez: 1) zaprojektowanie, budowę, modernizację i konserwację infrastruktury turystycznej; 2) oznakowanie granicy zewnętrznej KPN;

		3) konserwację szlaków pieszych i rowerowych, polegającą w szczególności na usuwaniu powstałych szkód na szlaku, przeprowadzaniu prac porządkowych na szlaku, uzupełnianiu ubytków w oznakowaniu szlaku; 4) korekty przebiegu szlaków pieszych; 5) wymianę słupów i drogowskazów na węzłach komunikacyjnych; 6) wytyczenie i oznakowanie w terenie szlaków turystyki konnej; 7) zaprojektowanie, wykonanie nowych oraz konserwację istniejących szlaków, ścieżek spacerowych, ścieżek rekreacyjnych i ścieżek dydaktycznych, polegające w szczególności na usuwaniu powstałych szkód na ścieżkach, przeprowadzaniu prac porządkowych na ścieżkach, uzupełnianiu i odnawianiu oznakowania na ścieżkach oraz uzupełnianiu, czyszczeniu i impregnacji infrastruktury towarzyszącej; 8) konserwację szlabanów metalowych, polegającą na naprawie i utrzymaniu szlabanów w należytym stanie; 9) instalowanie nowych szlabanów, w celu uniemożliwienia wjazdu pojazdów na tereny chronione; 10) budowę zapór (m.in. z żerdzi, kłód, gałęzi) w miejscach niedostępnianych (szczególnie u podnóża wydmy); 11) ustawianie: a) tablic informacyjnych (w szczególności tablic edukacyjnych lub ostrzegawczych), b) map turystycznych, c) tablic z regulaminem KPN, d) piktogramów; 12) wyznaczenie i oznakowanie tras spacerowych.
4.	Występowanie pożarów	1. Wykonanie pasów przeciwpożarowych. 2. Utrzymanie dojazdów pożarowych w stanie przejezdności. 3. Usuwanie materiałów łatwopalnych. 4. Usuwanie krzewów i drzew pod liniami energetycznymi oraz wokół transformatorów. 5. Oczyszczanie zbiorników wodnych będących punktami czerpania wody. 6. Remont lub wymiana słupów, tablic informacyjnych ostrzegawczych dotyczących zabezpieczenia przeciwpożarowego lasu. 7. Gaszenie pożarów. 8. Ustalanie stopnia zagrożenia pożarowego lasów. 9. Obserwacja terenów leśnych. 10. Dyżury przeciwpożarowe Służby Ochrony Przeciwpożarowej KPN (SOPP) oraz w punkcie alarmowo-dyspozycyjnym (PAD). 11. Utrzymywanie systemu łączności radiotelefonicznej.
5.	Opanowywanie siedlisk przez ekspansywne gatunki drzew i krzewów obcego pochodzenia, zagrażające	1. Usuwanie mechaniczne drzew i krzewów obcego pochodzenia oraz roślin zielnych zagrażających rodzimym gatunkom. 2. Wspomaganie usuwania mechanicznego drzew i krzewów oraz roślin zielnych obcego pochodzenia preparatami chemicznymi i

	ustępującym gatunkom rodzimym, w tym zwłaszcza rzadkim i zagrożonym	biologicznymi w przypadku gatunków najbardziej ekspansywnych (czeremcha amerykańska (<i>Prunus serotina</i>), klon jesionolistny (<i>Acer negundo</i>), dąb czerwony (<i>Quercus rubra</i>), robinia akacja (<i>Robinia pseudoacacia</i>)).
6.	Niezgodność składu gatunkowego części drzewostanów z siedliskiem, skutkująca degeneracją siedliska (w tym gleb)	1. Regulacja struktury gatunkowej i wiekowej drzewostanów. 2. Dolesianie wybranych luk i przerzedzeń. 3. Produkcja sadzonek drzew i krzewów do odnowień i zalesień w Gospodarstwie Szkółkarskim w Julinku. 4. Utrzymywanie prawidłowej struktury zbiorowiska leśnego. 5. Wykonywanie cięć pielęgnacyjno-hodowlanych i ochronnych. 6. Odnowienie lasu w drodze siewu (naturalnego, sztucznego) lub sadzenia. 7. Przebudowa drzewostanów. 8. W razie konieczności: 1) wykonywanie poprawek i uzupełnień na uprawach i młodnikach; 2) porządkowanie powierzchni i przygotowanie gleby pod odnowienia; 3) wprowadzanie podszytów zgodnych z siedliskiem.
7.	Zanieczyszczenie wód	1. Działania na rzecz rozbudowy systemu oczyszczania ścieków i wód opadowych oraz zaopatrzenia w wodę z sieci wodociągowych wsi, m.in. poprzez uzgadnianie stosownych zapisów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz planów zagospodarowania przestrzennego gmin. 2. Zabudowa biologiczna rzek, strumieni oraz terenów wokół zbiorników wodnych. 3. Działania na rzecz wprowadzania do wód KPN wód pościekowych pochodzących z gminnych oczyszczalni ścieków, o parametrach nie gorszych niż: 1) BZT5 (mgO₂/m³) 8 i poniżej; 2) zawiesiny (mg/l) 30 i poniżej; 3) CHZT cr (mg/l) 70 i poniżej; 4) azot ogólny (mg N/l) 10 i poniżej; 5) fosfor ogólny (mg P/l) 0,25 i poniżej. 4. Działania na rzecz budowy przydomowych oczyszczalni ścieków (tylko w przypadku zabudowy rozproszonej), poprzez opiniowanie m.in. studiów i planów zagospodarowania przestrzennego, decyzji o warunkach zabudowy, lokalizacji inwestycji celu publicznego. 5. Działania na rzecz wymiany/budowy zbiorników na nieczystości płynne w budynkach będących własnością KPN lub wykonywanie przyłączy do zbiorczej sieci kanalizacyjnej.
8.	Zanieczyszczenie powietrza	1. Termomodernizacja budynków KPN. 2. Zastosowanie lub wymiana izolacji termicznej budynków KPN oraz działanie na rzecz wykonania lub wymiany izolacji termicznej budynków niebędących własnością KPN.

		3. Modernizacja lub wymiana instalacji grzewczej w budynkach KPN oraz działanie na rzecz modernizacji lub wymiany instalacji grzewczej w budynkach niebędących własnością KPN. 4. Wymiana kotłów na nowe, bardziej przyjazne środowisku w budynkach będących własnością KPN oraz działanie na rzecz modernizacji lub wymiany kotłów w budynkach niebędących własnością KPN.
9.	Zanieczyszczenie powierzchni ziemi	1. Zbiórka, segregacja i wywóz odpadów. 2. Likwidacja starych składowisk odpadów. 3. Likwidacja eternitowych pokryć dachowych i ich utylizacja. 4. Rekultywacja terenu.
10.	Zagrożenia zdrowotności drzewostanów przez masowe wystąpienie szkodliwych owadów, aż do całkowitego zniszczenia drzewostanu	1. Prognozowanie – obserwacja rozwoju szkodliwych owadów poprzez: 1) wykładanie pułapek feromonowych; 2) wykonanie jesiennych poszukiwań owadów w ściółce i glebie. 2. Ograniczanie liczebności owadów poprzez: 1) wyszukiwanie i usuwanie zasiedlonych drzew stojących; 2) usuwanie części drzew przewróconych lub złamanych w wyniku działania czynników abiotycznych; 3) mechaniczne rozdrabnianie gałęzi i resztek po wyróbce drewna, z pozostawieniem ich na powierzchni; 4) korowanie surowca drzewnego; 5) chwywanie owadów w pułapki.
11.	Zagrożenia sadzonek hodowanych na szkółce przez szkodliwe owady i pasożytnicze grzyby uszkadzające siewy i sadzonki	1. Prognozowanie występowania owadów przez poszukiwanie owadów w glebie. 2. Zwalczanie owadów oraz chorób grzybowych w szkółce (mechanicznie, chemicznie, biologicznie).
12.	Zagrożenie wystąpienia szkód wyrządzanych przez zwierzęta łowne w ekosystemach leśnych i nieleśnych oraz uprawach rolnych	1. Zabezpieczanie upraw leśnych i odnowień przed zgryzaniem przez bieżące naprawianie uszkodzonych ogrodzeń. 2. Zabezpieczanie upraw rolnych przez grodzenie i stosowanie repelentów. 3. Odstrzały redukcyjne zwierząt łownych zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2017 r. poz. 1295, z późn. zm.).
13.	Zarastanie drzewami i krzewami zbiorowisk nieleśnych	1. Koszenie łąk i usuwanie młodego pokolenia drzew i krzewów pochodzących z sukcesji naturalnej na łąkach, murawach napiaskowych, wrzosowiskach, wraz z usunięciem biomasy. 2. Utrzymanie i powiększanie wybranych luk w drzewostanie, przersedzanie drzewostanu oraz eliminacja podrostu i podszytu. 3. Propagowanie rolnictwa ekologicznego i pakietów przyrodniczych Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.
14.	Zmniejszanie się liczebności niektórych rodzimych gatunków roślin	1. Prowadzenie działań zmierzających do przywrócenia i utrzymania właściwych dla danego typu siedliska stosunków wodnych, z jakimi związane są te gatunki.

		2. Zachowanie ekstensywnej gospodarki rolnej i przyjaznych środowisku naturalnemu sposobów użytkowania terenów przeznaczonych pod rolnictwo. 3. Ochrona gatunków zagrożonych in situ (monitoring oraz ewentualne zastosowanie ochrony czynnej, np. koszenie i odkrzaczanie terenów otwartych, gradzenie miejsc występowania i zabezpieczania ich przed erozją gleby) oraz <i>ex situ</i> (kolekcja wybranych gatunków w Gospodarstwie Szkółkarskim w Julinku), zasilanie populacji i restytucja wybranych gatunków (przez wysiew i dosadzanie).
15.	Zanikanie i przekształcanie siedlisk gatunków zwierząt	1. Zachowanie różnorodności, powierzchni i właściwego środowiska życia zwierząt. 2. Sterowanie zagęszczeniem, strukturą gatunkową, wiekową i przestrzenną populacji zwierząt.
16.	Rozprzestrzenianie się obcych gatunków zwierząt	Odstrzały redukcyjne gatunków obcych stanowiących zagrożenie dla gatunków rodzimych (w szczególności norki amerykańskiej (<i>Mustela vison</i>), szopa pracza (<i>Procyon lotor</i>) i jenota (<i>Nyctereutes procyonoides</i>)), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2017 r. poz. 1295, z późn. zm.).
17.	Ginięcie rodzimych gatunków zwierząt	1. Reintrodukcja, restytucja wybranych gatunków zwierząt, które dawniej występowały na terenie KPN. 2. Zasilanie grup zwierząt nowymi osobnikami. 3. Prowadzenie zamkniętej hodowli zachowawczej żubrów (<i>Bison bonasus</i>). 4. Ograniczanie liczebności (wykonywanie odstrzałów redukcyjnych) gatunków stanowiących niebezpieczeństwo dla istnienia gatunków zagrożonych. 5. Dokarmianie zwierząt w okresie zalegania wysokiej pokrywy śnieżnej i ekstremalnie niskich temperatur. 6. Pogłębianie i odładzanie wodopojów.
18.	Zagrożenie zwierząt kłusownictwem	1. Patrolowanie KPN przez służby terenowe KPN (podleśniczy, leśniczy, nadleśniczy) oraz straż KPN – zdejmowanie wnyków i innych pułapek na obszarze KPN, zapobieganie niszczeniu gniazd ptaków szponiastych. 2. Współpraca z policją.
19.	Nieszczęśliwe zdarzenia drogowe, którym ulegają zwierzęta	1. Oznakowanie dróg przecinających korytarze ekologiczne. 2. Oczyszczanie poboczy dróg w celu poprawienia widoczności wybiegającej zwierzyny.
20.	Zagrożenie wścieklizną	1. Odstrzały redukcyjne lisa (<i>Vulpes vulpes</i>), szopa pracza (<i>Procyon lotor</i>) i jenota (<i>Nyctereutes procyonoides</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2017 r. poz. 1295, z późn. zm.). 2. Zrzucanie z samolotów przynęty z zawartością płynnej szczepionki przeciw wściekliznie.
21.	Zużycie techniczne zabytków budownictwa i architektury	Prace konserwacyjne i rewaloryzacyjne

22.	Zniekształcenie krajobrazu kulturowego	Formowanie koron przydrożnych drzew poprzez przycinanie gałęzi (ogławianie) oraz sadzenie nowych zadrzewień
23.	Antropogenna erozja gleb na wydmach	1. Odgrodzenie fragmentów wydm narażonych na nieuprawnione przebywanie osób w tych miejscach. 2. Wykonanie zabezpieczeń przeciwoerozyjnych.
24.	Zbyt mała ilość martwego drewna w niektórych drzewostanach, zapewniającego szansę przeżycia gatunków saproksylicznych	1. Pozostawianie martwego drewna w lasach w różnej postaci, zarówno wydzielonego w trakcie naturalnych procesów zachodzących w drzewostanie (przechodzenie faz rozwojowych), jak i w wyniku zdarzeń losowych – katastrof ekologicznych (m.in. pożaru, wiatrolomu, wymoknięcia). 2. Pozostawienie martwego drewna wycinanego podczas zabezpieczenia szlaków turystycznych.
25.	Niekontrolowana działalność ludzka powodująca niszczenie infrastruktury KPN, poprzez samowolne przekopywanie dróg, rowów, grobli, trytew, zmierzające do przyspieszenia odpływu wód z podtapianych prywatnych posesji	1. Współpraca z instytucjami odpowiedzialnymi za gospodarkę wodną na danym terenie polegająca na wzajemnych konsultacjach proponowanych działań, na inicjowaniu działań zmierzających do ochrony wód oraz wspólnych staraniach o środki na finansowanie tych działań . 2. Współpraca z gminami (Brochów, Czosnów, Izabelin, Leoncin, Leszno, Łomianki, Kampinos, Stare Babice) i powiatami (nowodworski, warszawski – zachodni, sochaczewski), polegająca na wzajemnych konsultacjach proponowanych działań, na inicjowaniu działań zmierzających do ochrony terenów prywatnych przed zalewaniem w czasie niekorzystnych warunków atmosferycznych oraz wspólnych staraniach o środki na finansowanie tych działań. 3. Działania techniczne ograniczające podnoszenie poziomu wody przez bobra europejskiego (<i>Castor fiber</i>) w rejonach konfliktowych (obszary, gdzie ze względu na działalność bobrów dochodzi do zalewania pól uprawnych lub prywatnych zabudowań i generowania strat materialnych), poprzez wstawianie rur-przepustów w tamy bobrów, które pozwolą piętrzyć wodę, tylko do określonej wysokości.
26.	Niszczenie rzadkich gatunków roślin i ich stanowisk przez zwierzęta (w szczególności przez zgrzyzanie i buchtowanie)	1. Regulacja populacji zwierząt. 2. Ewentualne wzmacnianie populacji zagrożonych roślin. 3. Techniczne zabezpieczanie stanowisk roślin. 4. Ochrona roślin <i>ex situ</i> .

II. Zagrożenia wewnętrzne potencjalne

Lp.	Identyfikacja i ocena ¹⁾ zagrożeń	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1.	Degradacja gleb i degeneracja roślinności pod wpływem obniżonego melioracyjnie poziomu wód podziemnych	1. Nabywanie nieruchomości prywatnych położonych w granicach KPN. 2. Renaturyzacja stosunków wodnych zgodnie z projektem Life+ Nature „Ochrona i renaturyzacja mokradeł obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” NAT/PL/000084”.

		3. Renaturyzacja stosunków wodnych poprzez spowalnianie odpływu na głównych ciekach KPN.
2.	Pojawianie się: 1) nowych, obcych gatunków roślin i zwierząt, zwłaszcza inwazyjnych; 2) innych organizmów zagrażających istnieniu populacji rodzimych roślin i grzybów.	1. Monitorowanie stanu populacji organizmów zagrażających rodzimej przyrodzie. 2. Zwalczanie organizmów zagrażających rodzimym gatunkom roślin i zwierząt metodami dostosowanymi do danego organizmu (wyrywanie, wycinanie, inne usuwanie mechaniczne, odławianie, odstrzał, etc.).

III. Zagrożenia zewnętrzne istniejące

Lp.	Identyfikacja i ocena ¹⁾ zagrożeń	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1.	Presja urbanizacji na terenie otuliny KPN, zanieczyszczenie powietrza, gleb i wód	Działania na rzecz wprowadzenia do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin zapisów ograniczających presję urbanizacyjną na terenie otuliny KPN oraz opiniowanie inwestycji prywatnych i samorządowych
2.	Przerwanie powiązań przyrodniczych KPN z otoczeniem, w szczególności z doliną Wisły, a w konsekwencji doprowadzenie do zubożenia genetycznego i gatunkowego roślin i zwierząt KPN	Działania na rzecz wprowadzenia do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin zapisów zapobiegających przerwaniu powiązań przyrodniczych KPN z otoczeniem
3.	Opanowywanie siedlisk KPN przez ekspansywne gatunki obcego pochodzenia zagrażające gatunkom rodzimym	1. Propagowanie hodowli rodzimych gatunków roślin wśród mieszkańców otuliny KPN. 2. Prowadzenie edukacji ekologicznej. 3. Produkcja i sprzedaż gatunków rodzimych do ogrodów przydomowych i zadrzewień.
4.	Obniżanie poziomu wód podziemnych oraz ich zanieczyszczenie	1. Opiniowanie działań mogących potencjalnie wpływać na zmiany stanów wód podziemnych i powierzchniowych, w tym między innymi inwestycji w zakresie ujęć wód. 2. Zaniechanie prowadzenia prac powodujących obniżanie poziomu wód w KPN. 3. Badanie jakości i stanu ekologicznego wód. 4. Współpraca z Marszałkiem Województwa Mazowieckiego, powiatami i gminami położonymi na terenie KPN i w jego sąsiedztwie oraz instytucjami odpowiedzialnymi za gospodarkę wodną, w celu wypracowania rozwiązań uwzględniających potrzeby przyrody KPN i społeczności.

IV. Zagrożenia zewnętrzne potencjalne

Lp.	Identyfikacja i ocena ¹⁾ zagrożeń	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1.	Zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych w KPN i otulinie	Opiniowanie inwestycji mających wpływ na stan i jakość wód, w szczególności: 1) gminnych sieci wodociągowych; 2) sieci kanalizacyjnych.
2.	Antropogeniczne przekształcenia gleb	Propagowanie tradycyjnego rolnictwa (ekologicznego) i agroturystyki
3.	Pojawianie się: 1) nowych obcych gatunków roślin i zwierząt (zwłaszcza inwazyjnych); 2) innych organizmów zagrażających istnieniu populacji rodzimych roślin i grzybów.	1. Monitorowanie stanu populacji organizmów zagrażających rodzimej przyrodzie. 2. Zwalczanie organizmów zagrażających rodzimym gatunkom roślin i zwierząt metodami dostosowanymi do danego organizmu (wrywanie, wycinanie, inne usuwanie mechaniczne, odławianie, odstrzał, etc.).
4.	Zmiana warunków siedliskowych na skutek nieprzewidywalnych zmian pogodowych, zwłaszcza klęsk żywiołowych i katastrof naturalnych	1. Prowadzenie monitoringu przyrodniczego. 2. Podejmowanie działań mających na celu zachowanie trwałości istnienia populacji rzadkich i zagrożonych gatunków rodzimej fauny i flory.
5.	Choroby o charakterze epizootii	1. Monitoring stanu zdrowotnego populacji zwierząt, ze szczególnym uwzględnieniem dzika (<i>Sus scrofa</i>). 2. Opracowanie i wdrożenie procedur postępowania w przypadku stwierdzenia epizootii lub zaobserwowania niepokojących objawów chorobowych.

Objaśnienia:

¹⁾ Ocena zagrożeń wyraża się w uszeregowaniu zagrożeń od najistotniejszego.

²⁾ KPN – Kampinoski Park Narodowy.

OPIS SPOSOBÓW OCHRONY CZYNNEJ EKOSYSTEMÓW, Z PODANIEM RODZAJU,
ROZMIARU I LOKALIZACJI POSZCZEGÓLNYCH ZADAŃ

I. Sposoby ochrony czynnej ekosystemów na obszarach objętych ochroną ścisłą

A. W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1.	Ograniczanie przebywania osób w miejscach niedostępnianych – bariery wzdłuż granic i na drogach dojazdowych do obszarów ochrony ścisłej	Według potrzeb	Obszar KPN ²⁾
2.	1. Naprawa i wymiana: 1) tablic informujących o nazwie i celach utworzenia obszarów ochrony ścisłej; 2) infrastruktury turystycznej. 2. Konserwacja szlaków turystycznych, w tym nawierzchni i oznakowania, polegająca w szczególności na usuwaniu powstałych szkód, przeprowadzaniu prac porządkowych, uzupełnianiu ubytków w oznakowaniu.	Według potrzeb	Obszar KPN
3.	Ścinanie pojedynczych drzew zagrażających turystom przy szlakach turystycznych, ścieżkach edukacyjnych, drogach (z pozostawieniem ich na gruncie)	Według potrzeb	Obszar KPN
4.	Jesienne poszukiwania szkodników pierwotnych sosny (<i>Pinus sylvestris</i>) na stałych partiach kontrolnych, do oceny zagrożenia przez szkodniki liściożerne, w szczególności takich gatunków jak: 1) strzygonia choinówka (<i>Panolis flammea</i>); 2) poproch cetyniak (<i>Bupalus piniaria</i>); 3) zawisak borowiec (<i>Hyloicus pinastri</i>); 4) barczatka sosnowka (<i>Dendrolimus pini</i>); 5) osnuja gwiaździsta (<i>Acantholyda posticalis</i>); 6) gatunków z rodziny borecznikowatych (<i>Diprionidae</i>).	3 powierzchnie podokapowe	Obszar KPN
5.	Usuwanie gatunków obcych inwazyjnych: czeremchy amerykańskiej (<i>Prunus serotina</i>) i dębu czerwonego (<i>Quercus</i>	72,70 ha	1. Obszar ochrony ścisłej „Rybitew”, obwód ochronny Rybitew,

	<i>rubra</i>) – poprzez wrywanie, wycinanie i wykopywanie szpadlem		oddział 4Ad. 2. Obszar ochrony ścisłej „Krzywa Góra”, obwód ochronny Krzywa Góra, oddziały: 201a, 202d. 3. Obszar ochrony ścisłej „Czapliniec”, obwód ochronny Kromnów, oddział 214d. 4. Obszar ochrony ścisłej „Czarna Woda”, oddziały: 18a,b, 19a; obszar ochrony ścisłej „Wilków”, oddział 186a,b,c w obwodzie ochronnym Wilków.
6.	Utrzymanie przejezdności 27 dojazdów pożarowych, łącznie z ich oznakowaniem	2,50 km	Obszar KPN
7.	Utwardzenie płytami typu Yomb dojazdów pożarowych na wydmach	0,38 km	1. Obszar ochrony ścisłej „Wilków”, obwód ochronny Dąbrówka, oddział 183i. 2. Obszar ochrony ścisłej „Wilków”, obwód ochronny Wilków, oddziały: 146b, 147c.
8.	Prowadzenie letnich dyżurów/obserwacji przeciwpożarowych w obrębach i obwodach ochronnych	Według potrzeb	Obszar KPN
9.	Konserwacja słupków granicznych	Według potrzeb	Obszar KPN

B. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1.	Ograniczanie przebywania osób w miejscach nieudostępnianych – bariery wzdłuż granic na drogach i szlakach turystycznych	Według potrzeb	Obszar KPN
2.	Naprawa i wymiana: 1) tablic informujących o nazwie i celach utworzenia obszarów ochrony ścisłej; 2) konserwacja szlaków turystycznych (w tym nawierzchni i oznakowania) polegająca w szczególności na usuwaniu powstałych szkód, przeprowadzaniu prac	Według potrzeb	Obszar KPN

	porządkowych, uzupełnianiu ubytków w oznakowaniu.		
3.	Ścinanie pojedynczych drzew zagrażających turystom przy szlakach turystycznych, ścieżkach edukacyjnych, drogach (z pozostawieniem ich na gruncie)	Według potrzeb	Obszar KPN
4.	Prowadzenie letnich dyżurów/ obserwacji przeciwpożarowych w obrębach i obwodach ochronnych	Według potrzeb	Obszar KPN

C. W ekosystemach wodnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1.	Modernizacja przepustów na kanale Kacapskim w ramach projektu Life+ Nature „Ochrona i renaturyzacja mokradeł obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” NAT/PL/000084”	2 szt.	Obszar ochrony ścisłej „Krzywa Góra”, Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 241, 242
2.	Wykonanie zastawki drewnianej wraz ze ścianką szczelną z możliwością regulacji piętrzenia na Wilczej Strudze w ramach projektu Life+ Nature „Ochrona i renaturyzacja mokradeł obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” NAT/PL/000084”	1 szt.	Obszar ochrony ścisłej „Sieraków”, Obręb Ochronny Laski, oddział 59

D. Inne

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1.	Opieka nad Mogiłą Powstańców z 1863 r.	1 obiekt	Obszar ochrony ścisłej „Zaborów”, Obręb Ochronny Laski, oddział 234c
2.	Konserwacja (poprzez m.in. impregnację, malowanie, wymianę zniszczonych elementów) i ochrona, polegająca na opiece i poszanowaniu: 1) kapliczek; 2) krzyży przydrożnych; 3) tablic pamiątkowych; 4) pomników.	Według potrzeb	Obszar KPN
3.	Naprawa, konserwacja (poprzez m.in. impregnację, malowanie, wymianę zniszczonych elementów) i budowa infrastruktury edukacyjno-turystycznej, w szczególności:	Według potrzeb	Szlaki turystyczne i obiekty przy szlakach turystycznych (m.in. wiaty, ławko-daszki, toalety, tablice informacyjne

	1) oznakowania, m.in. szlaków turystycznych; 2) drogowskazów na węzłach komunikacyjnych; 3) tablic edukacyjno-informacyjnych; 4) szlaków turystycznych; 5) ścieżek edukacyjnych.		(w szczególności tablice edukacyjne lub ostrzegawcze)
4.	Prowadzenie inwentaryzacji gatunków grzybów, roślin i zwierząt, badań procesów przyrodniczych oraz monitoringu przyrodniczego środowiska abiotycznego, gatunków roślin i zwierząt oraz siedlisk, ze szczególnym uwzględnieniem chronionych w ramach sieci Natura 2000, a także procesów ekologicznych zachodzących w środowisku	Według potrzeb	Obszar KPN
5.	Prowadzenie monitoringu skutków zadań ochronnych	Według potrzeb	Obszar KPN
6.	Powierzchniowe badania archeologiczne we współpracy z Państwowym Muzeum Archeologicznym w Warszawie	Według potrzeb	Obszar KPN

II. Sposoby ochrony czynnej ekosystemów na obszarach objętych ochroną czynną

A. W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1.	Regulacja składu gatunkowego oraz zagęszczenia drzew w drzewostanach (cięcia o charakterze trzebieży), w celu zwiększenia odporności drzewostanów na czynniki biotyczne i abiotyczne: 1) cięcia w drzewostanach młodszych klas wieku (II klasa wieku);	520,87 ha 157,66 ha	1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 167o, 221b, 221d, 230c, 230d, 256i, 275s, 277h, 277k, 294f, 295f, 295h, 296c, 305g, 306t, 306w, 306z, 307w, 338c, 338d, 340fx, 340p, 340w, 362t, 364f, 364g, 364h, 368a, 384f, 412b, 412n, 412y, 416k, 416w, 416y. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 273z, 275k, 275l, 351z, 352a, 353b, 357n, 361z, 362i, 366ax, 366k, 366w, 367k, 368h,

	2) cięcia w drzewostanach starszych klas wieku (III i starsze klasy wieku).	363,21 ha	370w, 370y, 377h, 384a, 384b, 389j. 3. Obręb Ochronny Laski, oddziały: 38d, 107c, 242a, 242b, 242f, 242h, 242j, 242k, 242m, 242p, 302c, 302d, 308kx, 308tx, 309cx, 309o, 312t, 326m, 326x, 327a, 327f, 327i, 327o, 327s, 327t, 328a, 328b, 328d, 328f, 328g, 328h, 328k, 328m, 332k, 332t, 332x, 332z, 343c, 343d. 1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 82d, 161b, 221c, 221h, 237h, 237i, 340n, 344f, 344g, 355ax, 362b, 414i, 419a, 437i, 437k. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 1j, 20m, 21a, 27h, 37g, 52j, 52k, 54f, 56a, 69a, 86a, 91b, 91c, 91f, 102a, 102g, 103a, 108c, 116b, 117b, 128i, 129a, 131Ad, 131Ag, 137a, 206k, 229bx, 229cx, 229fx, 351t, 355h, 357l, 357p, 358f, 363l, 367f, 367g, 368o, 370n, 376c, 415c, 415d. 3. Obręb Ochronny Laski, oddziały: 7a, 18c, 23d, 23f, 38c, 38f, 39a, 62a, 168b, 176c, 176f, 236c, 236d, 236g, 236i, 237b, 237d, 237g, 237i, 238b, 249a, 249b, 302b, 314b, 314r, 326t, 327b, 327c, 327j, 327k, 327l, 327m, 327n, 327r, 332f, 332g, 332h, 332i, 332j, 332l, 332m, 332n, 332o, 332p, 332s, 333r, 343i, 343j, 343t, 343w, 344c, 344d, 368c, 369c, 369d, 369f.
2.	Poprawa warunków wzrostu młodego pokolenia (cięcia odsłaniające)	5,72 ha	Obręb Ochronny Kromnów, oddział 196b
3.	Usuwanie części drzew opanowanych przez owady lub grzyby, których masowe występowanie zagraża trwałości drzewostanów oraz drzew wywróconych i złamanych przy	Według potrzeb	Obszar KPN

	drogach, szlakach turystycznych, w szczególności w pobliżu zabudowań, obiektów turystycznych, linii energetycznych, stwarzających zagrożenie dla ludzi i mienia		
4.	Regulacja składu gatunkowego oraz zagęszczenia drzew w uprawach i młodnikach (o charakterze czyszczeń): 1) zabiegi w uprawach (o charakterze czyszczeń wczesnych); 2) zabiegi w młodnikach (o charakterze czyszczeń późnych).	87,89 ha 36,50 ha 51,39 ha	1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 108b,d, 109a,d, 113a, 114a, 187f, 189h,i, 190i, 192c, 197g, 198a, 199b,g, 220i, 427d. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 355hx, 356p, 366dx, gx, 368dx, wieś Miszory dz. nr 326. 3. Ośrodek Hodowli Żubrów Smardzewice, oddziały: 2,o,p,y. 1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 157i, 185l, 201k, 344d, 345c,j, 373fx, 377l, 428f,k, 438d. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 275k, 279g, 310l, y, 353i, 357b, 361f, 362b,i,t, 365o,r, 366t, 367n, 368k, 374d, 377cx, 378dx, fx, 384y, 387c, d,,h,,n, 401d, wieś Famułki Królewskie dz. nr 99, wieś Miszory dz. nr 234/2, wieś Kromnów dz. nr 228, 229, wieś Wilcze Śladowskie dz. nr 50. 3. Obręb Ochronny Laski, oddziały: 248m, 252n, 277b, 286n, 287i,j,k 303p, 329n, 330o.
5.	Odnowienie powierzchni po pożarze i przypłaszczku	0,45 ha	Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 414d,f, 355d
6.	Zalesienia nabytych gruntów rolnych (zalesienia na gruntach porolnych)	1,20 ha	Obręb Ochronny Kampinos – wieś Kiścinne dz. nr 32/5, wieś Roztoka cz. dz. nr 53/2
7.	Dosadzanie pożądanych dla danego siedliska gatunków drzew (dolesienia luk)	0,56 ha	Obręb Ochronny Kromnów oddziały: 77r, wieś Kromnów cz. dz. nr 281, 283/2, wieś Miszory dz. nr 156/3
8.	Podsadzenia hodowlane luk w drzewostanach po usunięciu czeremchy amerykańskiej (<i>Prunus</i>	4,23 ha	Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 114c, 220i, 384f, 412l,r, 427d

	<i>serotina</i>) i dębu czerwonego (<i>Quercus rubra</i>)		
9.	Dosadzanie pożądanych gatunków drzew w uprawach leśnych i młodnikach (poprawki i uzupełnienia)	0,43 ha	1. Obręb Ochronny Kampinos, wieś Górki 367/4, 368/2. 2. Obręb Ochronny Kromnów, wieś Famułki Królewskie dz. nr 108
10.	Posadzenie w lukach drzewostanów oraz przy osadach służbowych sadzonek cisa pospolitego (<i>Taxus baccata</i>), z nasion pozyskanych z Rezerwatu „Jasień”	2,5 tys. szt.	Obszar KPN
11.	Użytkowanie istniejących plantacji świerkowych (<i>Picea abies</i>) – wycinanie i sprzedaż świerku pospolitego	0,20 ha	Obręb Ochronny Laski, oddziały: 26j, 37b
12.	Przygotowanie gleby pod obsiew naturalny sosny (<i>Pinus sylvestris</i>)	2,40 ha	Obręb Ochronny Kromnów, oddział 149d
13.	Remont bieżący ogrodzeń, poprzez uzupełnianie uszkodzonych elementów ogrodzeniowych, celem zabezpieczenia upraw i odnowień leśnych przed jeleniowatymi	Według potrzeb	Obszar KPN
14.	Zbiór nasion i owoców z rodzimych drzew i krzewów	Według potrzeb	Obszar KPN
15.	Wykaszanie roślin zielnych na powierzchni upraw leśnych	25,72 ha	Obszar KPN
16.	Jesienne poszukiwania szkodników pierwotnych sosny (<i>Pinus sylvestris</i>) na stałych partiach kontrolnych, w celu oceny zagrożenia spowodowanego przez szkodniki liściożerne, w szczególności: 1) strzygonia choinówka (<i>Panolis flammea</i>); 2) poproch cetyniak (<i>Bupalus piniaria</i>); 3) zawisak borowiec (<i>Hyloicus pinastri</i>); 4) barczatka sosnowka (<i>Dendrolimus pini</i>); 5) osnuja gwiaździsta (<i>Acantholyda posticalis</i>);	445 prób	Obszar KPN

	6) gatunki z rodziny borecznikowatych (<i>Diprionidae</i>).		
17.	Prognozowanie występowania brudnicy mniszki (<i>Lymantria monacha</i>) – wykładanie pułapek zapachowych (feromonowych)	51 sztuk	Obszar KPN
18.	Wycinanie, wrywanie, a w wyjątkowych przypadkach zwalczanie chemiczne obcych gatunków: 1) roślin drzewiastych: a) czeremchy amerykańskiej (<i>Prunus serotina</i>), b) robinii akacjowej (<i>Robinia pseudoacacia</i>), c) dębu czerwonego (<i>Quercus rubra</i>), d) klonu jesionolistnego (<i>Acer negundo</i>), e) sosny Banksa (<i>Pinus banksiana</i>); 2) roślin zielnych: a) rdestowca japońskiego (<i>Reynoutria japonica</i>), b) winobluszczu (<i>Partenocissus</i> sp.),	780 ha	Obszar KPN
19.	Usuwanie obcych gatunków inwazyjnych: 1) niecierpka gruczołowatego (<i>Impatiens glandulifera</i>), 2) kolczurki klapowanej (<i>Echinocystis lobata</i>).	Według potrzeb	Obszar KPN
20.	Podsadzania hodowlane luk w drzewostanach po usunięciu czeremchy amerykańskiej (<i>Prunus serotina</i>), dębu czerwonego (<i>Quercus rubra</i>), klonu jesionolistnego (<i>Acer negundo</i>), robinii akacjowej (<i>Robinia pseudoacacia</i>), w ramach projektu finansowanego ze środków unijnych POIiŚ „Ochrona mozaiki siedlisk rzadkich gatunków roślin i zwierząt w Kampinoskim Parku Narodowym”	2,00 ha	1. Obręb Ochronny Laski, oddział 275i,n,o,p,s. 2. Grunty prywatne wykupione w ramach projektu zlokalizowane w obrębie tzw. pasów bagiennych KPN i wytypowane po ocenie przyrodniczej do przeprowadzenia podsadzeń hodowlanych w terenie.

21.	Wycinanie, wyrywanie obcych gatunków, w celu ograniczenia występowania tych gatunków w ramach projektu finansowanego ze środków unijnych POIiŚ³⁾ „Ochrona mozaiki siedlisk rzadkich gatunków roślin i zwierząt w Kampinoskim Parku Narodowym”: 1) roślin drzewiastych: a) czeremchy amerykańskiej (<i>Prunus serotina</i>), b) robinii akacjowej (<i>Robinia pseudoacacia</i>), c) dębu czerwonego (<i>Quercus rubra</i>), d) klonu jesionolistnego (<i>Acer negundo</i>), e) sosny Banksa (<i>Pinus banksiana</i>); 2) roślin zielnych: a) rdestowca japońskiego (<i>Reynoutria japonica</i>), b) winobluszczu (<i>Partenocissus</i> sp.), c) niecierpka gruczołowatego (<i>Impatiens grandulifera</i>), d) kolczurki klapowanej (<i>Echinocystis lobata</i>), e) nawłoci – obce gat. (<i>Solidago</i> sp.).	2,00 ha	1. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 306b,c,d, 307f, 318g,h,i, 326m, 331h. 2. Obręb Ochronny Laski, oddziały: 275b,f,g,h, i,n,o,p,s, 284m. 3. Grunty prywatne wykupione w ramach projektu zlokalizowane w obrębie tzw. pasów bagiennych KPN i wytypowane po ocenie przyrodniczej do przeprowadzenia likwidacji gatunków obcych roślin drzewiastych i zielnych w terenie.
22.	Odstrzał redukcyjny osobników z gatunku sarna (<i>Capreolus capreolus</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2017 r. poz. 1295, z późn. zm.), w celu minimalizacji szkód w odnowieniach i uprawach leśnych i rolnych	50 sztuk ⁴⁾ , w tym: 20 kozłów, 15 kóz, 15 kozłat	Obszar KPN
23.	Odstrzał redukcyjny osobników z gatunku jeleni (<i>Cervus elpahus</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2017 r. poz. 1295, z późn. zm.), w celu minimalizacji szkód	38 sztuk ⁵⁾ , w tym: 15 byków, 15 łań, 8 cielaków	Obszar KPN

	w odnowieniach i uprawach leśnych i rolnych		
24.	Odstrzał redukcyjny osobników z gatunku dzik (<i>Sus scrofa</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2017 r. poz. 1295, z późn. zm.), w celu minimalizacji szkód w uprawach i płodach rolnych	Utrzymanie zagęszczenia populacji na poziomie do 0,1 os/km ²	Obszar KPN
25.	Ochrona ptaków i drobnych ssaków, przez odstrzał redukcyjny osobników lisa (<i>Vulpes vulpes</i>), jenota (<i>Nyctereutes pryonoides</i>), norki amerykańskiej (<i>Mustela vison</i>), szopa pracza (<i>Procyon lotor</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2017 r. poz. 1295, z późn. zm.)	Bez ograniczeń	Obszar KPN
26.	Łagodzenie wpływu ekstremalnych warunków pogodowych na zwierzynę przez: 1) wykładanie lizawek dla zwierząt; 2) pogłębianie i odladzanie wodopojów na ciekach i zbiornikach wodnych; 3) udostępnianie runa – częściowe usunięcie pokrywy śnieżnej; 4) dokarmianie w skrajnie trudnych warunkach zimowych w przypadku masowego zagrożenia życia zwierząt.	Według potrzeb	Obszar KPN
27.	Konserwacja słupków granicznych, poprzez ich czyszczenie i odmalowywanie	Według potrzeb	Obszar KPN
28.	Konserwacja pasów przeciwpożarowych (ręczne odnowienia, mineralizacja)	0,68 km	1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 297m, 304y, 308d, 316x, 334t, 372o, 373dx, 411c, 419a. 2. Obręb Ochronny Laski, oddziały: 310y,dx,xx, zx, 311m, 313c.
29.	Konserwacja pasa izolacyjnego wokół bagna Łuże	1 km	Obręb Ochronny Laski, oddziały: 111Am, 339a,b,m, 341d,i,l,m.
30.	Przeгляд techniczny hydrantów i konserwacja punktów czerpania	11 hydrantów	Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 170c,d, 172Ab,d,f,i, 362c, 363d, 364b.

	wody (poprzez koszenie wokół zbiornika, oczyszczanie, pogłębianie, oznakowanie)	2 punkty	1. Obręb Ochronny Kromnów, oddział 323i. 2. Obręb Ochronny Laski, oddział 26k.
31.	Utrzymanie przejezdności 88 dojazdów pożarowych, łącznie z ich oznakowaniem	34,10 km	Obszar KPN
32.	Utwardzenie płytami typu Yomb dojazdów pożarowych na wydmach	4,907 km 2,13 km 1,48 km	1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 80d, 81a, 141a, 149a, 156a,b, 158a, 175a, 176a, 179a, 187j,l, 192d,f, 232a, 234d, 235a, 237a, 330r,s,t, 370f,p,t,x, 374m, 375a,g,j, 376a,c, 384f, 385 dz. 64, 65, 387cx, 413a, 414b. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 24, 39, 59a, 61b, 78d,g, 79b, 84a,b, 124a, 150a, 160i, 168a, 176a, 188f, 189a,c,d, 193c,d, 194, 212b, 370. 3. Obręb Ochronny Laski, oddziały: 107c, 111Ag, 250, 255a,b, 255Aa, 255Bb, 260j.
33.	Wykonanie pasa przeciwpożarowego typu A przy drogach publicznych i szlakach turystycznych	50,94 ha	1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 82d, 167o, 188l, 221b,c,d,g,h, 230c,d, 237i, 256i, 275s, 295h, 338c,d, 340n,p, 355ax, 364f,g, 354h, 384f, 412n, 419a. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 21a, 37g, 55a, 69a, 86a, 91b,c,f, 129a, 131Ad,Ag, 196b, 206k, 229bx,cx,fx, 351t,z, 352a, 353b, 355h, 357n,p, 358f, 362t, 363l, 365o,r, 366w,gx, 368dx, 370w, 377cx, 415c,d, Miszory dz. 326, Wilcze Śladowskie dz. 50/1. 3. Obręb Ochronny Laski, oddziały: 7a, 9o, 23a, 38f, 62a, 176c,f, 267m, 287i,j,k, 302d, 308kx, 309o,cx, 312t, 314b,r, 326m, 327c,f,j,t, 328a,b,d,f,g,h,k, 332g, 344c,d,t, 353d,f, 369c,f.
34.	Usuwanie młodego pokolenia drzew i krzewów pochodzących z sukcesji naturalnej spod linii energetycznych i wokół transformatorów	Według potrzeb	Obszar KPN

35.	Naprawa i wymiana słupów, tablic informacyjnych i ostrzegawczych dotyczących zabezpieczenia przeciwpożarowego lasu	Według potrzeb	Obszar KPN
36.	Oznakowanie dojazdów pożarowych	Według potrzeb	Obszar KPN
37.	Ustawienie tablic o zakazie wstępu do lasu	Według potrzeb	Obszar KPN
38.	Prowadzenie letnich dyżurów/obserwacji przeciwpożarowych na wieżach, w obrębach i obwodach ochronnych oraz w punkcie alarmowo-dyspozycyjnym KPN	Według potrzeb	Obszar KPN
39.	Naprawa nawierzchni dróg gospodarczych	Według potrzeb	Obszar KPN
40.	Ochrona dąbrowy świetlistej, w tym siedlisk przyrodniczych określonych w załączniku nr 1 Dyrektywy 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U.U.E.L.1992.206.7), przez przerzedzenie drzewostanu, usuwanie podrostu drzew, krzewów i ekspansywnych gatunków roślin zielnych (w tym gatunków obcych) oraz restytucję gatunku wyróżniającego – dzwoniecznika wonnego (<i>Adenophora liliifolia</i>), w ramach projektu „FlorIntegral – zintegrowana ochrona in-situ i ex-situ rzadkich, zagrożonych, i priorytetowych gatunków flory na terenie Polski” realizowanego ze środków POIiŚ 2014-2020, przez Polską Akademię Nauk Ogród Botaniczny Centrum Zachowania Różnorodności Biologicznej w Powsinie	6,00 ha	1. Obręb Ochronny Laski, oddziały – 149, 199, 229, 223A, 255. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddział 192.
41.	Ochrona dąbrowy świetlistej, w tym siedlisk przyrodniczych określonych w załączniku nr 1 Dyrektywy 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony	0,30 ha	Obręb Ochronny Laski, oddział 199f

	siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U.U.E.L.1992.206.7), przez usuwanie podrostu drzew i krzewów, w tym gatunku obcego czeremchy amerykańskiej		
42.	Ochrona polan z murawami napiaskowymi, w tym siedlisk przyrodniczych określonych w załączniku nr 1 Dyrektywy 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U.U.E.L.1992.206.7), tj.: 1) (2330) wydmy śródlądowe z murawami szczotlichowymi, 2) (6120) ciepłolubne murawy napiaskowe – poprzez usuwanie podrostu drzew, krzewów oraz ekspansywnych gatunków zielnych.	Według potrzeb	1. Obręb Ochronny Laski, oddziały: 111Ab,c,d,g,j, k, 115c, 199h,i. 2. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 360a,l, 355z,bx. 3. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 137k, 188h,i, 280m.
43.	Ochrona polan z murawami napiaskowymi, w tym siedlisk przyrodniczych określonych w załączniku nr 1 Dyrektywy 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U.U.E.L.1992.206.7), tj.: (6120) ciepłolubne murawy napiaskowe: przez poszerzenie i utrzymywanie luk w drzewostanie w ramach projektu finansowanego ze środków POIiŚ „Ochrona cennych gatunków i siedlisk przyrodniczych poprzez właściwe ukierunkowanie ruchu turystycznego w Kampinoskim Parku Narodowym”; poprzez koszenie i usuwanie podrostu drzew, krzewów oraz ekspansywnych gatunków zielnych w ramach projektu finansowanego	0,20 ha 0,20 ha	Obręb ochronny Laski, oddziały: 227f, 334r

	ze POliŚ „Ochrona cennych gatunków i siedlisk przyrodniczych poprzez właściwe ukierunkowanie ruchu turystycznego w Kampinoskim Parku Narodowym”.		

B. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1.	Ochrona cennych płatów siedlisk dogodnych dla rozwoju rzadkich gatunków motyli oraz derkacza (<i>Crex crexs</i>) i żurawia (<i>Grus grus</i>), poprzez: 1) wykaszanie łąk, 2) usuwanie pokosu - w ramach realizacji projektu ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej „Czynna ochrona podmokłych łąk – siedlisk rzadkich gatunków motyli i ptaków oraz aktywna ochrona nietoperzy w Kampinoskim Parku Narodowym”.	90,00 ha	1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 359c, 420d,f: 1) wieś Wiejca – dz. 2, 3, 5, 172/1; 2) wieś Aleksandrów – dz. 49, 50, 108; 3) wieś Famułki Brochowskie – dz. 216. 2. Obręb Ochronny Laski, oddziały: 115d, k, 198k, 227f, 228h, 134Ag, 135j, n, 309k, 320s, 334k, m – wieś Sieraków – dz. 312/3, 316/3, 318, 314/1, 473. 3. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 289b,c,h,i,j,m,n, 290l,o, 318a,f,g, 332a,c,f - l: 1) wieś Aleksandrów – dz. 26, 27; 2) wieś Dąbrówka – dz. 38-42, 44, 46-48, 87-90, 98/1, 100, 103; 3) wieś Sowie Wola – dz. 4, 16, 17, 18/1, 19, 20, 28/1, 30, 31-37, 47, 50-53, 58, 59; 4) wieś Górki – dz. 196, 200, 201, 203, 204.
2.	Odkrzaczanie i koszenie łąk oraz usuwanie pokosu, w celu ochrony cennych płatów zmienno-wilgotnych łąk trzęślicowych, w tym siedlisk przyrodniczych określonych w załączniku nr 1 Dyrektywy 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U.U.E.L.1992.206.7), i gatunków z nimi związanych w ramach projektu finansowanego ze środków POliŚ „Ochrona cennych	2,10 ha, w tym 1,70 ha odkrzaczania	Obręb ochronny Laski, oddział 227f

	gatunków i siedlisk przyrodniczych poprzez właściwe ukierunkowanie ruchu turystycznego w Kampinoskim Parku Narodowym”		
3.	Odkrzaczanie i koszenie łąk, likwidacja gatunków obcych oraz usuwanie pokosu, w celu ochrony cennych płatów łąk świeżych wilgotnych i zmienno-wilgotnych łąk trzęślicowych, oraz muraw, w tym siedlisk przyrodniczych określonych w załączniku nr 1 Dyrektywy 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U.U.E.L.1992.206.7), i gatunków z nimi związanych	3,30 ha, w tym 0,10 ha odkrzaczania, 0,10 ha ręcznego usuwania nawłoci	1. Obręb Ochronny Kampinos, oddział 365a: 1) wieś Zaborówek 308; 2) wieś Wiersze – cz. dz. 77/2. 2. Obręb Ochronny Kromnów, 1) wieś Kromnów – cz. dz. 283/2; 2) wieś Miszory – cz. dz. 74. 3. Obręb Ochronny Laski, oddziały: 115c, 198k, 376b.
4.	Zapobieganie naturalnemu pojawianiu się niepożądanych gatunków roślin (sukcesji), poprzez wykaszanie krzewów i odrośli	9,75 ha	1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 172Af,r, 173i, 204t, 204r, 389a. 2. Obręb Ochronny Laski, oddziały: 206z,t, 209f,g.
5.	Koszenie łąk przez miejscowych rolników, na terenach bezpośrednio przyległych do użytkowanych przez nich gruntów w ramach zbioru traw	2,86 ha	1. Obręb Ochronny Kampinos, oddział 355s. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 19h,i,j,k,l, 302j. 3. Obręb Ochronny Laski, oddział 306nx,zx.
6.	Ochrona ekosystemów nieleśnych i rozdrobnionej mozaiki siedlisk poprzez wydzierżawienie gruntów miejscowym rolnikom i przeprowadzenie przez nich zabiegów: 1) koszenia (użytki rolne do 5 ha); 2) usuwania pokosu; 3) ekstensywnego wypasu; 4) utrzymania przydomowych ogrodów i sadów; 5) utrzymania pasiek; 6) utrzymania gospodarstw rolnych; 7) zapewnienia dojazdów do gospodarstw i użytkowanych rolniczo gruntów;	117,73 ha	1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 219i,f,j, 298b,t,dx,dy, 304x,y,bx,cx,fx, 325l,o,s,x,y,z: 1) wieś Famułki Brochowskie – cz. dz. 283; 2) wieś Kiścinnie – cz. dz. 83/1, 94; 3) wieś Roztoka – cz. dz. 21/1. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 20j,k, 77c, 216a,b,c,f,l, 273n, 291ax,cx, 292d,o, 296i,j,k, 297l, 299c,d,fx, 300c,d, 301a,c, 302c,f,g,i,l, 303d, 304g, 305h, 306a, 311h, 311i, 312jx, 325cx,gx, 348b,i,n, 355dx,fx, 370gx, 372j, 379d,385c,i, 387a, 410l, 412b,c,d,f,g,h,i,j, 419c,f,j:

	8) likwidację zielnych gatunków obcych poprzez koszenie i wywóz poza obszar KPN.		1) wieś Cisowe – cz. dz. 6-8, 23, 55-57, 81; 2) wieś Dąbrówka – cz. dz. 18; 3) wieś Famułki Królewskie – cz. dz. 181; 4) wieś Górki – cz. dz. nr 61, 63, 73, 109, 128, 145, 172, 275, 284, 294; 5) wieś Kromnów – dz. 283/1; 6) wieś Miszory – cz. dz. 322/2, 326. 3. Obręb Ochronny Laski, oddziały: 115c, 219g, 306bx, 308dx, 309gx,hx, 310w,hx,by, 312c,i,j,k, 313i,l, 316b, 323g,t,ax,bx, 324t,y,lx,mx,ox, 325t,w,x,y,cx,mx,rx,tx, 327c, 332x, 335s,w, 345c: 1) Sieraków – dz. 604/5, cz. dz. 604/6; 2) Wiersze – cz. dz. 54.
7.	Zachowanie ekosystemów otwartych, poprzez wydzierżawienie gruntów i wykonywanie w ramach wieloletniej umowy dzierżawy rolnośrodowiskowej (do 5 lat) następujących zabiegów: 1) usuwanie krzewów; 2) koszenie (kompleksy rolne powyżej 5 ha); 3) usuwanie pokosu.	870,31 ha	1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 59a,b, 170d,g,h, 212c, 245d,f, 267d, 275b, ax, cx, dx, fx, 277l,n, 278a,b, 284a,b, 287c,d,g,i-l, 288a-c,h,i, 295c,g, 310a,b, 311j, 312b-h, 313a-c, 314a-c, 317a,b,d, 320a, 322h, 324g-i,j,l-n, 325c-i,k-n,p,r,w,ax, 326a-h, 328c-o, 331a,b, 333a-c, 334a-d,o, 335a-h,k, 336a-c,f, 342a-l, 343a-m, 358h, 359c, 360lx,mx, 361a,c,d,f,ax, 362c,f-h,w, 364c,i,k, 365a,p, 366m, 368w, 389a,b,ax,dx,fx, 390a-c, 391a, 392a, 393a-i, 394a, 396i,k,l, 398p, 399i,k, 400a,d,g,i,k,o, 401b,c,g, 402d, 403c,f, 404d, 405b,j,k,l,p, 406d,r,x,cx,dx,fx,hx, 408b,i,p, 409b,d,i,m,n, 425b,c, 452a,b,c,d,f,g,h: 1) wieś Aleksandrów – dz. 45, cz. dz. 46; 2) wieś Bieliny Kampinoskie – cz. dz.: 16, 20, 22, 28; 3) wieś Górki – cz. dz.: 340, 342, 381/3; 4) wieś Famułki Brochowskie – dz.: 90, 98, 101, 102, 110, 112,

			113, 182, cz. dz.: 60, 68, 72, 73, 78, 81, 83, 84, 152, 157, 159-162, 165, 181, 192, 283, 376; 5) wieś Granica – cz. dz. 67; 6) wieś Kampinos – cz. dz.: 338/1, 345, 392/1, 396, 455/1, 461; 7) wieś Kampinos A – cz. dz.: 7, 25, 45; 8) wieś Karolinów – dz. 52, 72; 9) wieś Kiścinnie-Krogulec – cz. dz.: 86, 88/2; 10) wieś Koszówka – cz. dz.: 1, 24/1; 11) wieś Lasocin – dz.: 342, 354, cz. dz.: 247, 249, 273, 341;343, 344; 12) wieś Pindal – cz. dz. nr 9, 13, 19, 32, 35, 36, 40, 42, 46, 130; 13) wieś Roztoka – cz. dz.: 6/1, 9, 23, 116/2, 117; 14) wieś Wiejca – cz. dz. 35; 15) wieś Zaborówek - dz. 455, cz. dz.: 331, 333-335, 337, 339, 344, 355, 362, 366, 381, 383, 391, 393, 396, 398, 422, 424. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 266d, 291s,y, 292d,k, 300m,r,t,y, 302l, 303a, 304g,i,k,l, 322n,p, 323g,i, 324o, 325i,r,y,z,cx,gx,hx, 326o,r,s,ax,bx, 327d-i, 328m,o,p, 330b,g-i,k-m, 335a, 369r,w,ax, 381y,z, 382m,o,r,s,w, 383j,o,p, 384d-i,m-r,t, 393a-c,f,g,i,j,l,m,o,p,s,t, 398l-n: 1) wieś Aleksandrów – dz.: 9, 10, 20, cz. dz. 12; 2) wieś Dąbrówka – cz. dz.: 9, 12, 14, 20/3; 3) wieś Famułki Brochowskie – cz. dz.: 2, 4, 13, 19, 22, 24, 25, 30, 40, 47, 50, 52, 53; 4) wieś Famułki Królewskie, cz. dz.: 196, 197, 207, 223, 224, 254; 5) wieś Nowa Dąbrowa – dz. 48, cz. dz.: 2/2, 3, 9, 13, 15/1, 27, 32, 33, 34/2, 41, 50/1, 60/1, 62, 63/1, 67/1, 69, 70/1, 160/1, 168, 170/1, 180/1, 182;

			6) wieś Stara Dąbrowa – cz. dz. 65; 7) wieś Władysławów, cz. dz. nr 67, 79; 8) wieś Górki – cz. dz.: 121, 125, 128, 149, 154/1, 288. 3. Obręb Ochronny Laski, oddziały: 307b,d,w,x,ax, bx,dx, 309g,w,y,ax, 310b,c,j,p: 1) wieś Janówek, cz. dz.: 35, 65, 84; 2) wieś Truskawka – cz. dz.: 11/1, 15.
8.	1. Odstrzał redukcyjny osobników z gatunku dzik (<i>Sus scrofa</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2017 r. poz. 1295, z późn. zm.), w celu minimalizacji szkód w uprawach i płodach rolnych. 2. Zabezpieczanie pól środkami zapachowymi. 3. Budowa ogrodzeń w celu ochrony pól i upraw rolnych z wykorzystaniem siatki leśnej i drewnianych słupków.	Utrzymanie zagęszczenia populacji na poziomie do 0,1 os/km ²	Obszar KPN
9.	Odstrzał redukcyjny osobników z gatunku sarna (<i>Capreolus capreolus</i>) zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2017 r. poz. 1295, z późn. zm.), w celu minimalizacji szkód w odnowieniach i uprawach leśnych oraz rolnych	50 sztuk ⁴⁾ , w tym: 20 kozłów, 15 kóz, 15 kozłat	Obszar KPN
10.	Odstrzał redukcyjny osobników z gatunku jeleń (<i>Cervus elpahus</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2017 r. poz. 1295, z późn. zm.), w celu minimalizacji szkód w odnowieniach i uprawach leśnych i rolnych	38 sztuk ⁵⁾ , w tym: 15 byków, 15 łań, 8 cielaków	Obszar KPN
11.	Ochrona ptaków i drobnych ssaków, przez odstrzał redukcyjny	Bez ograniczeń	Obszar KPN

	osobników lisa (<i>Vulpes vulpes</i>), jenota (<i>Nyctereutes pryonoides</i>), norki amerykańskiej (<i>Mustela vison</i>), szopa pracza (<i>Procyon lotor</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2017 r. poz. 1295, z późn. zm.)		
12.	Odkrzaczanie z wykarczowaniem gatunków obcych na terenie obiektu powojkowego w Laskach K7215, w ramach projektu POIiŚ „Czynna ochrona nietoperzy i renaturyzacja siedlisk murawowych w północnej części Łużowej Góry w Kampinoskim Parku Narodowym”	1 ha, w tym karczowanie gatunków obcych 0,2 ha	Obręb Ochronny Laski, działka ew. nr 2497 i 2498, oddziały: 85, 86
13.	Przygotowanie podłoża pod renaturyzację muraw napiaskowych na terenie obiektu powojkowego w Laskach K7215, (nawiezenie piasku, zagęszczenie podłoża w miejscach sadzenia roślin muraw napiaskowych), w ramach projektu POIiŚ „Czynna ochrona nietoperzy i renaturyzacja siedlisk murawowych w północnej części Łużowej Góry w Kampinoskim Parku Narodowym”	1,4 ha	Obręb Ochronny Laski, działka ew. nr 2497 i 2498, oddziały: 85c, 86a
14.	Renaturyzacja siedlisk muraw napiaskowych na terenie obiektu powojkowego w Laskach K7215 – wysiew i sadzenie gatunków roślin charakterystycznych dla muraw napiaskowych, w ramach projektu POIiŚ „Czynna ochrona nietoperzy i renaturyzacja siedlisk murawowych w północnej części Łużowej Góry w Kampinoskim Parku Narodowym”	1,4 ha	Obręb Ochronny Laski, działka ew. nr 2497 i 2498, oddziały: 85c, 86a
15.	Zbiór nasion i owoców oraz pozyskanie sadzonek rodzimych gatunków roślin zielnych	Według potrzeb	Obszar KPN
16.	Wycinanie, wrywanie, a w wyjątkowych przypadkach zwalczanie chemiczne obcych gatunków:		Obszar KPN

	1) roślin drzewiastych; a) czeremchy amerykańskiej (<i>Prunus serotina</i>), b) robinii akacjowej (<i>Robinia pseudoacacia</i>), c) dębu czerwonego (<i>Quercus rubra</i>), d) klonu jesionolistnego (<i>Acer negundo</i>), e) sosny Banksa (<i>Pinus banksiana</i>); 2) roślin zielnych; a) rdestowca japońskiego (<i>Reynoutria japonica</i>), b) winobluszczu (<i>Partenocissus</i> sp.), c) niecierpka gruczołowatego (<i>Impatiens grandulifera</i>), d) kolczurki klapowanej (<i>Echinocystis lobata</i>).	Według potrzeb Według potrzeb	W miejscach zinwentaryzowania
17.	Ochrona łąk świeżych, wilgotnych i szuwarów poprzez jednokrotne w ciągu roku koszenie i wywóz biomasy w celu zachowania i poprawy siedlisk i miejsc żerowania m.in. orlika krzykliwego (<i>Clanga pomarina</i>), bociana czarnego (<i>Ciconia nigra</i>), błotniaka stawowego (<i>Circus aeruginosus</i>), gąsiorka (<i>Lanius collurio</i>), w ramach projektu finansowanego ze środków unijnych POIiŚ „Ochrona mozaiki siedlisk rzadkich gatunków roślin i zwierząt w Kampinoskim Parku Narodowym”	96,00 ha	1. Obręb Ochronny Kampinos, oddział 420d,g,h,i: 1) wieś Kampinos, cz. dz. 369; 2) wieś Kiścinnie, dz. 32/5, 83/1, 85/6, 63/6; 3) wieś Pindal, cz. dz. 51, 52, 139, 140; 4) wieś Roztoka, dz. 16, 18, 53/2. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 287i,m,n, 289g, 299h,i, 300n,o,s, 306b, 307c,d, 325a,d, 326h,m, 328b,c,d,g,i, 329b,d, 331i,j,k, 336a,b,g: 1) wieś Dąbrówka, cz. dz. 96; 2) wieś Górki, cz. dz. 17, 41/3, 41/5, 237/2, 249, 253/2, 253/3, 273, 323, 325, 328, 330/1; 3) wieś Nowa Dąbrowa, cz. dz. 4, 10, 11, 25, 26, 61, 169; 4) wieś Sowia Wola, cz. dz. 22, 42, 47, 62; 5) wieś Sowia Wola Folwarczna, cz. dz. 81/1, 102, 103; 6) wieś Stara Dąbrowa, cz. dz. 88, 91, 115/2, 115/4, 115/6, 116, 134, 137, 141, 146, 154, 155, 199, 201/1, 231, 233, 235, 236,

			242, 243, 245, 256, 258, 259, 268, 275, 278, 283/1, 293. 3. Obręb Ochronny Laski, oddziały: 2751,m, 284a,d,f, 294a,i, 304n,o: 1) wieś Adamówek cz. dz.: 183, 185, 209-211, 213, 215, 216, 225-227, 229-231, 233-235, 247, 249, 254, 268, 269, 280, 283-285, 298, 299; 2) wieś Janówek, dz. 58/1; 3) wieś Mariew, cz. dz.: 13, 25, 33, 62/2; 4) wieś Wólka, cz. dz. 114, 117, 118. 4. Grunty prywatne wykupione w ramach projektu zlokalizowane w obrębie tzw. pasów bagiennych KPN i wytypowane po ocenie przyrodniczej do przeprowadzenia koszeń i wywozu biomasy.
18.	Przeprowadzenie zabiegu odkrzaczenia i ograniczenia występowania obcych gatunków roślin zielnych i drzewiastych wraz z wywozem biomasy, w celu ochrony łąk świeżych, wilgotnych i zarastających śródpolnych oczek wodnych oraz dla zachowania i poprawy siedlisk i miejsc żerowania orlika krzykliwego (<i>Clanga pomarina</i>) bociana czarnego (<i>Ciconia nigra</i>), błotniaka stawowego (<i>Circus aeruginosus</i>) i zalotki większej (<i>Leucorhinia pectoralis</i>), w ramach projektu finansowanego ze środków unijnych POIiŚ „Ochrona mozaiki siedlisk rzadkich gatunków roślin i zwierząt w Kampinoskim Parku Narodowym”	5,00 ha	1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 354nx, 420d,g,h,i. 2. Obręb Ochronny Kromnów; 1) wieś Górki, cz. dz. 41/5; 2) wieś Sowia Wola, cz. dz. 22; 3) wieś Sowia Wola Folwarczna, cz. dz. 81/1, 102, 103. 3. Obręb Ochronny Laski, oddział 284a, wieś Mariew, cz. dz. 25, 27. 4. Grunty prywatne wykupione w ramach projektu zlokalizowane w obrębie tzw. pasów bagiennych KPN i wytypowane po ocenie przyrodniczej do przeprowadzenia odkrzaczeń i wywozu biomasy.
19.	Ochrona muraw ciepłolubnych w celu zachowania siedlisk m.in. gąsiorka (<i>Lanius collurio</i>), lerki (<i>Lullula arborea</i>), poprzez częściowe usuwanie podrostu drzew, krzewów oraz ograniczenie	4,00 ha	1. Obręb Ochronny Kromnów, oddział 306b, 1) wieś Dąbrówka, dz. 96; 2) wieś Górki, dz. 41/5, 115/6, 237/2, 253/2, 273.

	występowania ekspansywnych gatunków zielnych i drzewiastych, w ramach projektu finansowanego ze środków unijnych POIiŚ „Ochrona mozaiki siedlisk rzadkich gatunków roślin i zwierząt w Kampinoskim Parku Narodowym”		2. Obręb Ochronny Laski, oddziały: 303, 304, wieś Mariew, cz. dz.: 13, 62/2. 3. Grunty prywatne wykupione w ramach projektu zlokalizowane w obrębie tzw. pasów bagiennych KPN i wytypowane po ocenie przyrodniczej do przeprowadzenia ochrony muraw ciepłolubnych.
20.	Wycinanie i wrywanie obcych gatunków, w celu ograniczenia występowania tych gatunków, w ramach projektu finansowanego ze środków unijnych POIiŚ „Ochrona mozaiki siedlisk rzadkich gatunków roślin i zwierząt w Kampinoskim Parku Narodowym”: 1) roślin drzewiastych: a) czeremchy amerykańskiej (<i>Prunus serotina</i>), b) robinii akacjowej (<i>Robinia pseudoacacia</i>), c) dębu czerwonego (<i>Quercus rubra</i>), d) klonu jesionolistnego (<i>Acer negundo</i>), e) sosny Banksa (<i>Pinus banksiana</i>); 2) roślin zielnych: a) rdestowca japońskiego (<i>Reynoutria japonica</i>), b) winobluszczu (<i>Partenocissus</i> sp.), c) niecierpka gruczołowatego (<i>Impatiens grandulifera</i>), d) kolczurki klapowanej (<i>Echinocystis lobata</i>), e) nawłoci – obce gatunki (<i>Solidago</i> sp.).	20,00 ha	1. Obręb Ochronny Kampinos; 1) wieś Pindal, cz. dz. 51, 52, 139, 140. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 299h,i, 300bx, 306c,d, 325a,d, 326h,i, 328c, 329d, 331i,j,k,l, 336a,b,l: 1) wieś Górki, dz. 41/5, 42/1, 249, 253/2, 253/3; 2) wieś Nowa Dąbrowa, cz. dz. 10, 11, 169; 3) wieś Stara Dąbrowa, cz. dz. 91, 116, 154, 231, 233, 236, 259, 275. 3. Obręb Ochronny Laski, oddziały: 275c,j,k,m,l,r, 282a,j,k, 284a: 1) wieś Adamówek, dz. 209-211, 235, 269; 2) wieś Mariew, dz. 25, 26, 33, 62/3. 4. Grunty prywatne wykupione w ramach projektu zlokalizowane w obrębie tzw. pasów bagiennych KPN i wytypowane po ocenie przyrodniczej do przeprowadzenia likwidacji gatunków obcych roślin drzewiastych i zielnych w terenie.
21.	Podsadzenia krzewami (głównie głóg, tarnina) po usunięciu czeremchy amerykańskiej (<i>Prunus serotina</i>), robinii akacjowej (<i>Robinia pseudoacacia</i>) w celu ograniczenia występowania obcych gatunków roślin, w ramach projektu finansowanego ze	1,00 ha	Grunty prywatne wykupione w ramach projektu zlokalizowane w obrębie tzw. pasów bagiennych KPN i wytypowane po ocenie przyrodniczej do przeprowadzenia podsadzeń hodowlanych w terenie.

	środków unijnych POIiŚ „Ochrona mozaiki siedlisk rzadkich gatunków roślin i zwierząt w Kampinoskim Parku Narodowym”		
22.	Przeprowadzenie zabiegów porządkowania sadów, będących pozostałością po dawnych gospodarstwach rolnych, usunięcie odpadów stałych, ograniczenie występowania ekspansywnych gatunków zielnych i drzewiastych, w ramach projektu finansowanego ze środków unijnych POIiŚ „Ochrona mozaiki siedlisk rzadkich gatunków roślin i zwierząt w Kampinoskim Parku Narodowym”	1,50 ha	1. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 306b,c,d, 3311: 1) wieś Górki, cz. dz. 42/1, 105, 242/1; 2) wieś Nowa Dąbrowa, cz. dz. 10, 11. 2. Obręb Ochronny Laski, oddział 275i,n,o,p,s, wieś Mariew, dz. 25, 26. 3. Grunty prywatne wykupione w ramach projektu zlokalizowane w obrębie tzw. pasów bagiennych KPN i wytypowane po ocenie przyrodniczej do przeprowadzenia zabiegów porządkowania sadów i terenów po gospodarstwach rolnych.
23.	Ogławianie wierzb w celu ochrony i kształtowania krajobrazu kulturowego w ramach projektu finansowanego ze środków unijnych POIiŚ „Ochrona mozaiki siedlisk rzadkich gatunków roślin i zwierząt w Kampinoskim Parku Narodowym”	Według potrzeb	Grunty zlokalizowane w obrębie tzw. pasów bagiennych KPN

C. W ekosystemach wodnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1.	1. Spowalnianie spływu wód powierzchniowych. 2. Zwiększanie małej retencji. 3. Zасыpywanie zbędnych odcinków rowów melioracyjnych. 4. Uzupełnienie wypłukanej przez wodę ziemi (z przetamowań i wałów ziemnych). 5. Remont drewnianych przegród. 6. Naprawa innych uszkodzeń w istniejących przetamowaniach.	Według potrzeb	Obszar KPN
2.	Przyspieszanie spływu wód powierzchniowych, w przypadku wysokich stanów wód powodujących zagrożenie dla ludzi i mienia	Według potrzeb	Obszar KPN

3.	Wykonanie brodu kamiennego z drewnianą ścianką szczelną oraz lokalne naprawy grobli w ramach projektu Life+ Nature „Ochrona i renaturyzacja mokradeł obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” NAT/PL/000084”	3 szt.	Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 386/388/397, 381, 394/396
4.	Wykonanie niskiego progu na rowie dochodzącym do K. Łasica od południa w ramach projektu Life+ Nature „Ochrona i renaturyzacja mokradeł obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” NAT/PL/000084”	1 szt.	Obręb Ochronny Kampinos, oddział 323
5.	Nadsypanie i zagęszczenie grobli w ramach projektu Life+ Nature „Ochrona i renaturyzacja mokradeł obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” NAT/PL/000084”	Ok. 650 m	Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 322/ 331
6.	Wykonanie brodu kamiennego z drewnianą ścianką szczelną w ramach projektu Life+ Nature „Ochrona i renaturyzacja mokradeł obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” NAT/PL/000084”	2 szt.	Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 310/311, 313/314
7.	Wykonanie progów piętrzących, w ramach projektu Life+ Nature „Ochrona i renaturyzacja mokradeł obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” NAT/PL/000084”	5 szt.	Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 53, 243/245, 247, 248. Obręb Ochronny Laski, oddziały 279/287.
8.	Wykonanie przepustu w ramach projektu Life+ Nature „Ochrona i renaturyzacja mokradeł obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” NAT/PL/000084”	3 szt.	Obręb Ochronny Kampinos, oddziały 296/297
9.	Wykonanie podłużnego przetamowania w ramach projektu Life+ Nature „Ochrona i renaturyzacja mokradeł obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” NAT/PL/000084”	1 szt.	Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 292, 299
10.	Wykonanie grobli zabezpieczającej ujęcie wód wodociągu gminnego Izabelin	ok. 50 m, szerokość 2-3 m, wysokość	Obręb Ochronny Laski, Obwód Ochronny Lipków, oddział 244p,w

	i terenów wsi Hornówek przed zalaniem wodami kanału Zaborowskiego	maksymalnie do 30cm	

D. Ochrona przyrody nieożywionej, gleb, walorów widokowych oraz obszaru KPN przed przebywaniem osób w miejscach niedostępnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1.	Przeciwdziałanie osuwaniu się wydm, poprzez wykonanie drewnianych płotków przeciwerozrywających	22 szt.	obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 136-138, 178-182, 184-188
2.	Przeciwdziałanie nielegalnej penetracji wydm przez ludzi, powodującej niszczenie roślinności i w efekcie ich erozję (bariery drewniane)	40,00 mb	Obręb Ochronny Laski, oddziały: 111A, 199h,i
3.	Ochrona i kształtowanie walorów widokowych – ogławianie wierzb	89 szt.	1. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 299, 300, 324, 325, 328, Famułki Królewskie – dz. nr 80. 2. Obręb Ochronny Kampinos, Zamość dz. nr 241, 244.
4.	Ochrona obszarów KPN przed nadmiernym przebywaniem osób w miejscach niedostępnych: 1) zakup i montaż nowych szlabanów oraz naprawa i konserwacja istniejących szlabanów; 2) ustawianie ogrodzeń i słupków ograniczających wjazd samochodów; 3) bieżąca naprawa, konserwacja, modernizacja, odbudowa i budowa infrastruktury turystycznej.	Według potrzeb	Obszar KPN
5.	Ochrona obszarów KPN przed niekontrolowanym przebywaniem osób w miejscach niedostępnych, poprzez wytyczenie i oznakowanie szlaków turystyki konnej	Według potrzeb	Obszar KPN
6.	Ochrona obszarów KPN przed nadmiernym przebywaniem osób w miejscach niedostępnych, tj.:	Według potrzeb	Obszar KPN

1) bieżąca konserwacja (poprzez m.in. impregnację, malowanie, wymianę zniszczonych elementów), modernizacja, naprawa, odbudowa i budowa infrastruktury turystycznej, uzupełnianie i odnowienie oznakowania szlaków turystycznych, zmiana przebiegu szlaków, wytyczenie szlaków łącznikowych i ścieżek spacerowych;	do 370 km	Obszar KPN
2) wytyczenie i oznakowanie szlaków turystyki konnej;	1 obiekt	Obszar KPN
3) wytyczenie i oznakowanie szlaku do zbiornika Mokre Łąki.		Obszar KPN

E. Inne

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1.	Odnowienie i modernizacja ścieżek edukacyjnych, poprzez wymianę i uzupełnianie zużywających się elementów	Według potrzeb	Obszar KPN
2.	Monitoring ruchu turystycznego	Według potrzeb	Obszar KPN
3.	Prowadzenie inwentaryzacji gatunków grzybów, roślin i zwierząt, badań procesów przyrodniczych oraz monitoringu przyrodniczego środowiska abiotycznego, gatunków roślin i zwierząt oraz siedlisk ze szczególnym uwzględnieniem chronionych w ramach sieci Natura 2000, a także procesów ekologicznych zachodzących w środowisku	Według potrzeb	Obszar KPN
4.	Prowadzenie monitoringu skutków zadań ochronnych	Według potrzeb	Obszar KPN
5.	Monitoring stanów wód powierzchniowych i podziemnych	55 piezometrów, 17 punktów wodowskazowych	Obszar KPN
6.	Monitoring wpływu działań podjętych w ramach projektu Life+ Nature „Ochrona i	Według potrzeb	Obszar KPN

	renaturyzacja mokradeł obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” NAT/PL/000084” na stany i parametry fizykochemiczne wód, roślinność, wybrane gatunki owadów i ornitofauny		
7.	Likwidacja dzikich wysypisk odpadów, sprzątanie i wywóz śmieci	Według potrzeb	Obszar KPN
8.	1. Aleja III Tysiąclecia – konserwacja (poprzez m.in. impregnację, malowanie, wymianę zniszczonych elementów) i utrzymanie obiektu w należytym stanie (w tym pielęgnacja dębów). 2. Okazjonalne sadzenie dębów w Alei III Tysiąclecia	1 obiekt	Ośrodek Dydaktyczno-Muzealny w Granicy
9.	Modernizacja i rozbudowa infrastruktury terenowej służącej edukacji ekologicznej	1 obiekt	Centrum Edukacji w Izabelinie. Obręb Ochronny Laski, oddziały: 209d, 209f
10.	Modernizacja ścieżki edukacyjnej Puszczańskiej ścieżką do Leśnego Ogródka Botanicznego wraz z przystosowaniem do potrzeb osób niepełnosprawnych	1 obiekt	Obręb Ochronny Laski, Obwód Ochronny Sieraków, oddziały: 205, 206, 208, 209
11.	Budowa i modernizacja parkingów turystycznych (leśnych) wraz z wykonaniem dokumentacji projektowej	3 obiekty	1. Obręb Ochronny Laski, oddziały: 2l, 227a,b. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddział 84k.
12.	Wymiana i modernizacja mostków i kładek drewnianych oraz budowa nowych z zastosowaniem materiałów naturalnych, recyklingowych lub kompozytowych	8 obiektów	1. Obręb Ochronny Laski, oddziały: 38b, 58b, 63k, 86a, 227d,f,j, 228h,k, 333ax,z,y, 63d, 198d,k, 286c. 2. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 48a, 49a.
13.	Budowa schodów i platform przy wczesnośredniowiecznym grodzisku w Zamczysku	1 obiekt	Obręb Ochronny Kampinos, oddział 165g
14.	Badania historyczno-architektoniczne obiektów dziedzictwa kulturowego Puszczy Kampinoskiej	Według potrzeb	Obszar KPN
15.	Powierzchniowe badania archeologiczne we współpracy	Według potrzeb	Obszar KPN

	z Państwowym Muzeum Archeologicznym w Warszawie		
16.	Budowa schodów i kładki turystycznej w obiekcie powojсковym w Laskach w ramach projektu POIiŚ „Czynna ochrona nietoperzy i renaturyzacja siedlisk murawowych w północnej części Łużowej Góry w Kampinoskim Parku Narodowym”	1 obiekt	Obręb Ochronny Laski, działka ew. nr2497 i 2498, oddziały: 85, 86
17.	Zaprojektowanie i wykonanie muralu na ścianie budynku halowego w obiekcie powojсковym w Laskach K7215 w ramach projektu POIiŚ „Czynna ochrona nietoperzy i renaturyzacja siedlisk murawowych w północnej części Łużowej Góry w Kampinoskim Parku Narodowym”	1 obiekt	Obręb Ochronny Laski, działka ew. nr 2497, oddział 86
18.	Monitoring nietoperzy w obiekcie powojсковym w Laskach K7215 w ramach projektu POIiŚ „Czynna ochrona nietoperzy i renaturyzacja siedlisk murawowych w północnej części Łużowej Góry w Kampinoskim Parku Narodowym”	2 razy w roku	Obręb Ochronny Laski, działka ew. nr 2497, oddział 86
19.	Monitoring renaturyzacji siedlisk murawowych w obiekcie powojсковym w Laskach K7215 w ramach projektu POIiŚ „Czynna ochrona nietoperzy i renaturyzacja siedlisk murawowych w północnej części Łużowej Góry w Kampinoskim Parku Narodowym”	1 razy w roku	Obręb Ochronny Laski, działka ew. nr 2497 i 2498, oddziały: 85, 86
20.	Likwidacja dzikich wysypisk odpadów, sprzątnięcie i wywóz śmieci w ekosystemach leśnych i nieleśnych w ramach projektu POIiŚ „Ochrona mozaiki siedlisk rzadkich gatunków roślin i zwierząt w Kampinoskim Parku Narodowym”	Według potrzeb	Grunty zlokalizowane w obrębie tzw. pasów bagiennych KPN

21.	Prowadzenie inwentaryzacji przyrodniczej gruntów wykupionych w ramach projektu POIiŚ „Ochrona mozaiki siedlisk rzadkich gatunków roślin i zwierząt w Kampinoskim Parku Narodowym” (inwentaryzacja botaniczna i entomologiczna oraz ornitologiczna, chiropterologiczna i lichenologiczna w wykupionych gospodarstwach rolnych)	30,00 ha	Grunty prywatne wykupione w ramach projektu zlokalizowane w obrębie tzw. pasów bagiennych KPN oraz bezpośrednio otoczenie wykupionych gruntów
22.	Przeprowadzenie inwentaryzacji błotniaków w ramach projektu POIiŚ „Ochrona mozaiki siedlisk rzadkich gatunków roślin i zwierząt w Kampinoskim Parku Narodowym”	Według potrzeb	Grunty wytypowane jako potencjalne siedliska łąkowe i miejsca żerowania błotniaka łąkowego (<i>Circus pygargus</i>) i stawowego (<i>Circus aeruginosus</i>)
23.	Monitoring zbiorowisk łąkowych i murawowych w ramach projektu POIiŚ „Ochrona mozaiki siedlisk rzadkich gatunków roślin i zwierząt w Kampinoskim Parku Narodowym”	34 stanowiska zbiorowisk łąkowych i 16 stanowisk zbiorowisk murawowych	Grunty zlokalizowane w obrębie tzw. pasów bagiennych KPN
24.	Konserwacja leśnych mogił z okresu II Wojny Światowej	Według potrzeb	Obszar KPN
25.	Konserwacja miejsca pochówku Żydów – zadanie realizowane we współpracy z Wojewodą Mazowieckim, okolicznymi gminami i gminą żydowską	Według potrzeb	Obręb Ochronny Kampinos, oddział 354ox
26.	Konserwacja (poprzez m.in. impregnację, malowanie, wymianę zniszczonych elementów) i ochrona poprzez opiekę i poszanowanie na terenie wykupionych nieruchomości: 1) kapliczek; 2) krzyży przydrożnych; 3) tablic pamiątkowych; 4) pomników.	Według potrzeb	Obszar KPN
27.	Opieka nad cmentarzami kolonistów „olenderskich”, poprzez: 1) budowę i konserwację ogrodzeń; 2) usunięcie krzewów;	Według potrzeb	1. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 367dx, 391m. 2. Obręb Ochronny Kampinos działka nr 2 we wsi Karolinów.

	3) ustawianie tablic informacyjnych.		
28.	Opieka nad Sosną Powstańców 1863 r.	Według potrzeb	Obręb Ochronny Kampinos, oddział 82d

III. Sposoby ochrony czynnej ekosystemów na obszarach ochrony krajobrazowej

A. W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1.	Produkcja materiału sadzeniowego	3,08 ha	Gospodarstwo Szkółkarskie w Julinku
2.	Propagowanie sadzenia gatunków rodzimych drzew i krzewów przy gospodarstwach prywatnych	Według możliwości	Obszar KPN
3.	Zwalczanie chemiczne i biologiczne chorób grzybowych materiału sadzeniowego	0,63 ha	Gospodarstwo Szkółkarskie w Julinku
4.	Kontrolne poszukiwania owadów w glebie	Według potrzeb	Grunty rolne do zalesień i Gospodarstwo Szkółkarskie w Julinku
5.	Odstrzał redukcyjny osobników z gatunku sarna (<i>Capreolus capreolus</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2017 r. poz. 1295, z późn. zm.), w celu minimalizacji szkód w odnowieniach i uprawach leśnych i rolnych	50 sztuk ⁴⁾ , w tym: 20 kozłów, 15 kóz, 15 kozłat	Obszar KPN
6.	Odstrzał redukcyjny osobników z gatunku jeleni (<i>Cervus elaphus</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2017 r. poz. 1295, z późn. zm.), w celu minimalizacji szkód w odnowieniach i uprawach leśnych i rolnych	38 sztuk ⁵⁾ , w tym: 15 byków, 15 łań, 8 cielaków	Obszar KPN
7.	Odstrzał redukcyjny osobników z gatunku dzik (<i>Sus scrofa</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2017 r. poz. 1295, z późn. zm.), w celu minimalizacji szkód w uprawach i płodach rolnych	Utrzymanie zagęszczenia populacji na poziomie do 0,1 os/km ²	Obszar KPN

8.	Ochrona ptaków i drobnych ssaków, przez odstrzał redukcyjny osobników lisa (<i>Vulpes vulpes</i>), jenota (<i>Nyctereutes pryonoides</i>), norki amerykańskiej (<i>Mustela vison</i>), szopa pracza (<i>Procyon lotor</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2017 r. poz. 1295, z późn. zm.)	Bez ograniczeń	Obszar KPN
9.	Konserwacja pasów przeciwpożarowych (ręczne odnowienia, mineralizacja)	1,52 km	1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 152a, 157h, 172Ar, 253p, 366f, 368h, 385 - wieś Korfowe działka nr 64. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 84k, 180f.
10.	Konserwacja pasa izolacyjnego wokół polany wypoczynkowej Opaleń	2,72 km	Obręb Ochronny Laski, oddział 194f,g,i,j
11.	Przeгляд techniczny hydrantów	5 hydrantów	Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 172Ac,r,x, 173k
12.	Utrzymanie przejezdności 20 dojazdów pożarowych, łącznie z ich oznakowaniem	2,5 km	Obszar KPN
13.	Usuwanie młodego pokolenia drzew i krzewów pochodzących z sukcesji naturalnej spod linii energetycznych i wokół transformatorów	Według potrzeb	Obszar KPN
14.	Naprawa i wymiana słupów, tablic informacyjnych i ostrzegawczych dotyczących zabezpieczenia przeciwpożarowego lasu	Według potrzeb	Obszar KPN
15.	Oznakowanie dojazdów pożarowych	Według potrzeb	Obszar KPN
16.	Ustawienie tablic o zakazie wstępu do lasu	Według potrzeb	Obszar KPN
17.	Prowadzenie letnich dyżurów/obserwacji przeciwpożarowych na wieżach, w obrębach i obwodach ochronnych oraz w punkcie alarmowo -dyspozycyjnym KPN	Według potrzeb	Obszar KPN

B. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾

1.	1. Odstrzał redukcyjny osobników z gatunku dzik (<i>Sus scrofa</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2017 r. poz. 1295, z późn. zm.), w celu minimalizacji szkód w uprawach i płodach rolnych.	Utrzymanie zagęszczenia populacji na poziomie do 0,1 os/km ²	Obszar KPN
	2. Zabezpieczanie pól środkami zapachowymi oraz przez grodzenie.	Według potrzeb	Obszar KPN
2.	Odstrzał redukcyjny osobników z gatunku sarna (<i>Capreolus capreolus</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2017 r. poz. 1295, z późn. zm.), w celu minimalizacji szkód w odnowieniach i uprawach leśnych i rolnych	50 sztuk ⁴⁾ , w tym: 20 kozłów 15 kóz 15 kozłat	Obszar KPN
3.	Odstrzał redukcyjny osobników z gatunku jeleni (<i>Cervus elpahus</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2017 r. poz. 1295, z późn. zm.), w celu minimalizacji szkód w odnowieniach i uprawach leśnych i rolnych	38 sztuk ⁵⁾ , w tym: 15 byków, 15 łań, 8 cielaków	Obszar KPN
4.	Ochrona ptaków i drobnych ssaków przez odstrzał redukcyjny: 1) lisa (<i>Vulpes vulpes</i>); 2) jenota (<i>Nyctereutes procyonoides</i>); 3) norki amerykańskiej (<i>Mustela vision</i>); 4) szopa pracza (<i>Procyon lotor</i>) - zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2017 r. poz. 1295, z późn. zm.).	Bez ograniczeń	Obszar KPN
5.	Ochrona ekosystemów nieleśnych, zachowanie walorów krajobrazu rolniczego, poprzez wydzierżawienie gruntu	89,33 ha	1. Obręb Ochronny Kampinos, oddział 219f. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 415f, 419k,l, wieś

	miejscowym rolnikom i przeprowadzenie przez nich zabiegów: 1) koszenia; 2) usuwania pokosu; 3) ekstensywnego wypasu; 4) utrzymania przydomowych ogrodów i sadów; 5) zapewnienia dojazdów do gospodarstw i użytkowanych rolniczo gruntów; 6) likwidację obcych gatunków zielnych.		Aleksandrów – dz. 56/1, 56/3, 60/10-60/15, 60/17, 60/18, 60/20-60/23, 60/25-60/29, 60/31, 64/2-64/9, 84, 87/2. 3. Obręb Ochronny Laski, wieś Brzozówka – dz. nr 350. 4. Ośrodek Hodowli Żubrów (OHŻ) w Smardzewicach – oddziały: 1a, 3b-j.
6.	Koszenie łąk, które w poprzednich latach były koszone w ramach projektu Life+ Nature „Ochrona i renaturyzacja mokradeł obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” NAT/PL/000084	Ok. 50 ha	Obszary Ochrony Krajobrazowej Brochów i Łubiec Kępiaste
7.	Dwukrotne koszenie roślinności zielnej i usuwanie młodego pokolenia drzew i krzewów pochodzących z sukcesji naturalnej (VI-X) wewnątrz oraz na zewnątrz ogródków meteorologicznych	Ok. 3 ha	1. Obręb Ochronny Kampinos, oddział 172Af. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddział 377. 3. Obręb Ochronny Laski, oddział 206.
8.	Pozyskanie biomasy (głównie dla zwierząt hodowlanych) wraz z wcześniejszą likwidacją zielnych gatunków obcych (przed kwitnieniem)	55,03 ha	Obręb Ochronny Laski, działki ew. 1/3, 2, 3/1, 5 w Truskawce, 423/2 w Małocicach
9.	Ochrona muraw ciepłolubnych w celu zachowania siedlisk m.in. gąsiora (<i>Lanius collurio</i>) i lerki (<i>Lullula arborea</i>), poprzez częściowe usuwanie podrostu drzew, krzewów oraz ograniczenie występowania ekspansywnych gatunków zielnych i drzewiastych, w ramach projektu finansowanego ze środków unijnych POIiŚ „Ochrona mozaiki siedlisk rzadkich gatunków roślin i zwierząt w Kampinoskim Parku Narodowym”	5,00 ha	1. Obręb Ochronny Kromnów, wieś Aleksandrów, cz. dz. 56/2, 60/15, 60/17, 60/18, 60/32, 60/5, 60/6, 60/7, 60/8, 60/9, 60/22, 60/23, 60/25. 2. Grunty prywatne wykupione w ramach projektu zlokalizowane w obrębie tzw. pasów bagiennych KPN i wytypowane po ocenie przyrodniczej do przeprowadzenia ochrony muraw ciepłolubnych.

10.	Podsadzenia głogiem i tarniną po usunięciu czeremchy amerykańskiej (<i>Prunus serotina</i>), dębu czerwonego (<i>Quercus rubra</i>), klonu jesionolistnego (<i>Acer negundo</i>), robinii akacjowej (<i>Robinia pseudoacacia</i>) w ramach projektu finansowanego ze środków unijnych POIiŚ „Ochrona mozaiki siedlisk rzadkich gatunków roślin i zwierząt w Kampinoskim Parku Narodowym”	0,30 ha	1.Obręb Ochronny Kromnów wieś Aleksandrów, cz. dz. 56/2, 60/15, 60/17. 2.Grunty prywatne wykupione w ramach projektu zlokalizowane w obrębie tzw. pasów bagiennych KPN i wytypowane po ocenie przyrodniczej do przeprowadzenia ochrony muraw ciepłolubnych.

C. W ekosystemach wodnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1.	Utrzymanie ziemnego zbiornika retencyjno-infiltrującego, pełniącego również funkcję gromadzenia części oczyszczonych wód pościekowych z oczyszczalni ścieków „Mokre Łąki”	1,71 ha	Obręb Ochronny Laski, oddział 222a
2.	Zarybianie materiałem rodzimym zgodnie z technikami aquakultury zbiornika retencyjno-infiltrującego wody pościekowe z oczyszczalni ścieków „Mokre Łąki”	Według potrzeb	Obręb Ochronny Laski, oddział 222a
3.	Odcinkowe uzupełnienie odsypu na prawym brzegu kanału Łasica w najniższych miejscach brzegu, wykonanie 12 przepustów z klapą zwrotną oraz jeden przepust z zastawką, w ramach projektu Life+ Nature „Ochrona i renaturyzacja mokradeł obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” NAT/PL/000084”	Ok. 2,7 km	Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 207, 328, 426, 425
4.	Odcinkowe uzupełnienie odsypu na lewym brzegu kanału Łasica w lokalnych obniżeniach terenu oraz wykonanie 11 przepustów z klapą zwrotną oraz jednego, ręcznie regulowanego, przepustu z zastawką, w ramach projektu Life+ Nature „Ochrona i	Ok. 1,4 km	1.Obręb Ochronny Kampinos, oddział 207. 2.Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 393, 399.

	renaturyzacja mokradeł obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” NAT/PL/000084”		
5.	Wykonanie przekopu w odsypie kanału Łasica, umożliwiającego odpływ wody z kanału Łasica do naturalnego obniżenia bagiennego, w ramach projektu Life+ Nature „Ochrona i renaturyzacja mokradeł obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” NAT/PL/000084”	1 szt.	Obręb Ochronny Kromnów, oddział 399
6.	Wykonanie przekopów w istniejących groblach w naturalnym obniżeniu, w ramach projektu Life+ Nature „Ochrona i renaturyzacja mokradeł obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” NAT/PL/000084”	1 szt.	Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 391, 392, 399
7.	Wykonanie progów piętrzących na kanale Kacapskim oraz usypanie i zagęszczenie grobli w miejscach rozmycia, w ramach projektu Life+ Nature „Ochrona i renaturyzacja mokradeł obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” NAT/PL/000084”	Ok. 230 m	Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 378, 380
8.	Zasypanie końcowego odcinka rowu biegnącego od szosy Leszno-Kazuń do Kanału Zaborowskiego, wpadającego do kanału w km 3+870 (pośrednio przez rów opaskowy), w ramach projektu Life+ Nature „Ochrona i renaturyzacja mokradeł obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” NAT/PL/000084”	Ok. 4 m	Obszar Ochrony Krajobrazowej Łubiec-Kępiaste
9.	Zasypanie końcowych odcinków 4 rowów melioracyjnych, w ramach projektu Life+ Nature „Ochrona i renaturyzacja mokradeł obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” NAT/PL/000084”	Ok. 4 m każdy	Obszar Ochrony Krajobrazowej Łubiec-Kępiaste
10.	Odkrzaczanie powierzchni obniżenia bagiennego w celu ochrony stanowiska salwinii pływającej	0,30 ha	Obręb Ochronny Kromnów, obszar poligonu wojskowego

11.	Usuwanie śmieci z powierzchni obniżenia bagiennego w celu ochrony stanowiska salwinii pływającej (<i>Salvinia natans</i>)	1,00 ha	Obręb Ochronny Kromnów, obszar poligonu wojskowego

D. Inne

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1.	Nabywanie nieruchomości prywatnych, położonych w granicach KPN	Według potrzeb	Obszar KPN
2.	Konserwacja, poprzez wykonywanie czynności zabezpieczających obiekty przed zniszczeniem i utratą wartości, oraz ochrona polegająca na opiece i poszanowaniu cmentarzy z okresu II Wojny Światowej, np. czyszczenie nagrobków, tablic, odmalowywanie, naprawa płotów i ogrodzeń, prace przy zieleni – zadanie realizowane we współpracy z Wojewodą Mazowieckim, okolicznymi gminami i parafiami	Według potrzeb	1. Obręb Ochronny Laski: 1) Cmentarz - Mauzoleum i Muzeum-Miejsce Pamięci Palmiry, oddział 123b; 2) Cmentarze wojenne w: a) Wierszach, działka ew. nr 118, b) Laskach, oddział 210c, c) Wiktorowie, oddział 298g. 2. Obręb Ochronny Kampinos, Cmentarz wojenny w Granicy, oddział 173f.
3.	1. Porządkowanie cmentarza kolonistów niemieckich, konserwacja poprzez czynności zabezpieczające obiekty przed zniszczeniem i utratą wartości oraz ochrona polegająca na opiece i poszanowaniu cmentarza. 2. Odkrzaczenie, pielęgnacja drzew oraz inne czynności według wskazań Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.	Według potrzeb	Obręb Ochronny Laski, oddział 2f
4.	Konserwacja poprzez czynności zabezpieczające obiekty przed zniszczeniem i utratą wartości oraz ochrona polegająca na opiece i poszanowaniu kapliczek, krzyży przydrożnych, tablic pamiątkowych i pomników	Według potrzeb	Obszar KPN

5.	Ochrona obszarów KPN przed nadmiernym przebywaniem osób w miejscach niedostępnych: 1) bieżąca konserwacja (poprzez m.in. impregnację, malowanie, wymianę zniszczonych elementów), modernizacja, naprawa, odbudowa i budowa infrastruktury turystycznej, uzupełnianie i odnowienie oznakowania szlaków turystycznych, zmiana przebiegu szlaków, wytyczenie szlaków łącznikowych i ścieżek spacerowych; 2) wyznaczenie, budowa, modernizacja i remont parkingów turystycznych (leśnych) wraz z wykonaniem dokumentacji projektowej (jeżeli wymagane jest pozwolenie na budowę zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane), w tym budowa i konserwacja infrastruktury towarzyszącej; 3) wytyczenie i oznakowanie szlaków turystyki konnej.	Według potrzeb 11 obiektów do 370 km	Obszar KPN 1. Obręb Ochronny Laski, oddziały: 21, 3d, 9f, 10f, 135s,t, 227a,b, 326j, działka ew. nr 1962. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 67b, 84k. 3. Obręb Ochronny Kampinos, oddział 152a. Obszar KPN
6.	1. Kompleksowa modernizacja i adaptacja do celów edukacji i turystyki obiektów leśnej architektury drewnianej na terenie Ośrodka Dydaktyczno-Muzealnego w Granicy, w tym budynków zabytkowych (siedziba Obrębu Ochronnego Kampinos, leśniczówka i Muzeum Puszczy Kampinoskiej) wraz z utworzeniem zaplecza administracyjno-technicznego, w ramach projektu „Rewitalizacja zabytkowych obiektów leśnej architektury drewnianej na terenie Ośrodka	1 obiekt	Ośrodek Dydaktyczno - Muzealny w Granicy

	Dydaktyczno-Muzealnego KPN w Granicy oraz ich adaptacja do celów muzealnych i edukacyjnych”. 2. Edukacyjne i turystyczne zagospodarowanie terenu Ośrodka Dydaktyczno – Muzealnego w Granicy.	Według potrzeb	
7.	Przeniesienie na teren Ośrodka Dydaktyczno-Muzealnego drewnianej gajówki z leśnictwa Rybitew i przystosowanie jej do obsługi ruchu turystycznego	1 obiekt	Ośrodek Dydaktyczno-Muzealny w Granicy
8.	1. Upowszechnianie wiedzy o KPN, wiedzy przyrodniczej, ekologicznej i zasad zrównoważonego rozwoju przez działania edukacyjne i informacyjne: 1) prowadzenie zajęć edukacyjnych, ośrodków edukacyjnych i punktów informacyjnych; 2) organizację wydarzeń edukacyjnych (festiwale, szkolenia, warsztaty, wycieczki edukacyjne, konkursy, wernisaże, wystawy, festyny, kampanie informacyjne i promocyjne). 2. Działalność wydawnicza. 3. Organizacja sympozjów. 4. Organizacja seminariów, konferencji.	Według potrzeb	1. Centrum Edukacji w Izabelinie. 2. Ośrodek Dydaktyczno – Muzealny w Granicy. 3. Ośrodek Hodowli Żubrów. 4. Stacja Bazowa Zintegrowanego Monitoringu Środowiska Przyrody „Kampinos” z siedzibą w Lesznie. 5. Obszar KPN.
9.	1. Ochrona elementów dawnych fortyfikacji. 2. Zabezpieczenie przed niekontrolowanym przebywaniem osób w miejscach niedostępnych obiektów powojсковych/wojskowych, poprzez m.in. montowanie słupków, szlabanów, ogrodzeń, tablic informacyjnych i ostrzegawczych.	4 obiekty	1. Fort V Dębina. 2. Fort VII Cybulice. 3. Prochownie Generała Zajączka. 4. Grochalskie Piachy.

10.	1. Prowadzenie Muzeum Puszczy Kampinoskiej. 2. Modernizacja wystawy plenerowej „Polskie Parki Narodowe”, poprzez wymianę stojaków i aktualizację treści zamieszczanych na planszach.	1 obiekt	Ośrodek Dydaktyczno – Muzealny w Granicy
11.	1. Prowadzenie Centrum Edukacji w Izabelinie. 2. Modernizacja Centrum Edukacji w Izabelinie poprzez uzupełnienie i konserwację zbiorów ekspozycji stałej „Przyroda i historia Puszczy Kampinoskiej”.	1 obiekt	Centrum Edukacji w Izabelinie
12.	Usuwanie wyrobów zawierających azbest poprzez: 1) likwidację nielegalnych składowisk; 2) wymianę pokryć dachowych na nowe w obiektach stanowiących własność KPN.	Według potrzeb	Obszar KPN
13.	Wykonanie audytów energetycznych oraz remont, modernizacja i termomodernizacja budynków mieszkalnych i gospodarczych KPN	Według potrzeb	Obszar KPN
14.	Rozbiórka obiektów budowlanych niezamieszkałych, będących własnością KPN	Według potrzeb	Obszar KPN
15.	Renaturyzacja zdegradowanych terenów powojkowych w obszarze KPN	Według potrzeb	Obręb Ochronny Laski, Obwód Ochronny Sieraków, oddział 85c, działka nr 2498, oddział 86a, działka nr 2497
16.	Rozbiórka masztów o konstrukcji stalowej, zbędnych do realizacji zadań ochronnych	Według potrzeb	1. Famułki oddział 204l szt. 2. 2. Rybitew, oddział 6p. 3. Zaborówek, oddział 256d. 4. Laski-Mościska, oddział 196d. 5. Zaborów Leśny, oddział 2681 szt. 2
17.	Budowa i modernizacja parkingów turystycznych (leśnych) wraz z wykonaniem dokumentacji projektowej	4 obiekty	1. Obręb Ochronny Laski, oddział: 227a,b, działka ew. nr 1962. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddział 67b.
18.	Prowadzenie Stacji Zintegrowanego Monitoringu Środowiska Przyrodniczego	1 obiekt	Stacja Bazowa Zintegrowanego Monitoringu Środowiska Przyrodniczego „Kampinos”

19.	Realizacja programu badawczo-pomiarowego Zintegrowanego Monitoringu Środowiska Przyrodniczego	Według potrzeb	Obszar KPN
20.	Likwidacja dzikich wysypisk odpadów, sprzątanie i wywóz śmieci	Według potrzeb	Obszar KPN
21.	Budowa masztów łączności wewnętrznej sieci informatycznej KPN o konstrukcji metalowej wraz z systemem przesyłu	2 zestawy	1. Obwód Ochronny Wiersze dz. ew. 80. 2. Obwód Ochronny Dąbrówka dz. ew. 105.
22.	Prowadzenie inwentaryzacji gatunków grzybów, roślin i zwierząt, badań procesów przyrodniczych oraz monitoringu przyrodniczego środowiska abiotycznego, gatunków roślin i zwierząt oraz siedlisk ze szczególnym uwzględnieniem chronionych w ramach sieci Natura 2000, a także procesów ekologicznych zachodzących w środowisku	Według potrzeb	Obszar KPN
23.	Prowadzenie monitoringu skutków zadań ochronnych	Według potrzeb	Obszar KPN
24.	Monitoring wpływu działań podjętych w ramach projektu Life+ Nature „Ochrona i renaturyzacja mokradeł obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” NAT/PL/000084” na: stany i chemizm wód, roślinność, wybrane gatunki owadów i ornitofaunę	Według potrzeb	Obszar KPN
25.	Monitoring ruchu turystycznego	Według potrzeb	Obszar KPN
26.	Wprowadzenie i konserwacja monitoringu telewizyjnego na obszarach udostępnianych, jako narzędzia ochrony przed dewastacją i zapewnienia bezpieczeństwa osobom przebywającym w KPN	Według potrzeb	Obszar KPN
27.	Utrzymanie w czystości, porządku oraz dobrym stanie technicznym parkingów i polan wypoczynkowych	33 obiekty	1. Obręb Ochronny Laski, oddziały: 21, 3d, 9f, 10f, 114b, 115a, 123f, 134Am,n, 135s,t, 188i, 194f,g,i,j,k,m, 208h, 209c,d,f,g,

			227a,b, 326n, 360a, 268x, 334f,360b, działka ew. nr 1962. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 67b, 84k, 180f. 3. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 152a, 157h, 172Aw,x,173i,k,l, 253p, 266d,g, 366i,m.
28.	Zagospodarowanie parkingu i polany Truskaw, szlaku łącznikowego, ścieżki spacerowej oraz modernizacja ścieżki dydaktycznej „Do Karczmyska”, w tym wykonanie dokumentacji projektowej	1 obiekt	Obręb Ochronny Laski, oddziały: 27, 150, 160, 228, 229, 333, 334, 171
29.	Modernizacja polany wypoczynkowej i parkingu „Roztoka” we wsi Kiścinnie, w tym wykonanie dokumentacji projektowej	1 obiekt	Obręb Ochronny Kampinos, oddział 152a
30.	Budowa toalet leśnych i/lub obudowanie istniejących toalet przenośnych	11 obiektów	1. Obręb Ochronny Kampinos, oddział 152a. 2. Obręb Ochronny Laski, oddziały: 135t, 194j, 209d, 114b, 227b, 268x, 334f.
31.	Badania historyczno-architektoniczne obiektów dziedzictwa kulturowego Puszczy Kampinoskiej	Według potrzeb	Obszar KPN
32.	Powierzchniowe badania archeologiczne we współpracy z Państwowym Muzeum Archeologicznym w Warszawie	Według potrzeb	Obszar KPN
33.	Nabywanie nieruchomości prywatnych w ramach projektu finansowanego ze środków unijnych POIiŚ „Ochrona mozaiki siedlisk rzadkich gatunków roślin i zwierząt w Kampinoskim Parku Narodowym”	20,00 ha	Grunty prywatne położone w obrębie tzw. pasów bagiennych KPN
34.	Zabiegi ratownicze w razie wystąpienia pożaru z zastosowaniem metod naziemnych i lotniczych	Według potrzeb	Obszar KPN
35.	Działania dogaszające pożary i dozоровanie pożarysk	Według potrzeb	Obszar KPN

36.	Wykorzystywanie dronów na potrzeby bezpieczeństwa publicznego i środowiskowego	Według potrzeb	Obszar KPN
37.	Opracowanie koncepcji nowego systemu łączności	Według potrzeb	Obszar KPN
38.	Opracowanie nowego planu ochrony przeciwpożarowej lasu	Według potrzeb	Obszar KPN

Objaśnienia:

- 1) Ekosystemy leśne, nieleśne lądowe i wodne podzielone są na oddziały oznaczone liczbami i pododdziały oznaczone literami. Podział na oddziały oznaczone liczbą, pododdziały oznaczone literą oraz literą z cyfrą, obwody ochronne oraz obszary objęte ochroną czynną podano zgodnie z mapą przeglądową dla Obrębu Ochronnego Laski, Obrębu Ochronnego Kampinos, Obrębu Ochronnego Kromnów, Ośrodka Hodowli Żubrów Smardzewice sporządzoną przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w Warszawie w skali 1:25 000, według stanu na 1.01.2002 r. Tereny wykupione przez KPN od prywatnych właścicieli w ostatnich latach oznaczone są tymczasowo na podstawie mapy ewidencyjnej gruntów wymienionych w aktach notarialnych. Mapy oraz akty notarialne zakupu gruntów znajdują się w siedzibie Kampinoskiego Parku Narodowego w miejscowości Izabelin.
- 2) KPN – Kampinoski Park Narodowy.
- 3) POIiŚ – Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko
- 4) Łączna ilość odstrzałów redukcyjnych sarny dla wszystkich zadań ochronnych prowadzonych na obszarze KPN.
- 5) Łączna ilość odstrzałów redukcyjnych jelenia dla wszystkich zadań ochronnych prowadzonych na obszarze KPN.

OPIS SPOSOBÓW CZYNNEJ OCHRONY GATUNKÓW ROŚLIN I ZWIERZĄT

I. Sposoby czynnej ochrony gatunków roślin i zwierząt na obszarach objętych ochroną czynną

A. Czynna ochrona gatunków roślin

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1.	1. Sasanka łąkowa (<i>Pulsatilla pratensis</i>). 2. Zawilec wielkokwiatowy (<i>Anemone sylvestris</i>). 1. 3. Orlik pospolity (<i>Aquilegia vulgaris</i>). 2. 4. Szałwia łąkowa (<i>Sylvia pratensis</i>). 3. 5. Naparstnica zwyczajna (<i>Digitalis grandiflora</i>), oraz inne gatunki roślin z listy rzadkich i zagrożonych	Ochrona <i>ex situ</i>	1. Utrzymanie hodowli gatunków w Gospodarstwie Szkółkarskim w Julinku. 2. Zbiór nasion i wzbogacenie kolekcji o kolejne wybrane gatunki.
2.	Dzwonecznik wonny (<i>Adenophora liliifolia</i>)	Ochrona <i>in situ</i> i <i>ex situ</i>	1. Ochrona siedlisk występowania i potencjalnego występowania gatunku – płątów dąbrów świetlistych, poprzez przerzedzanie drzewostanu, usuwanie rodzimych gatunków roślin ekspansywnych i obcych gatunków roślin inwazyjnych. 2. Restytucja dzwonecznika wonnego w wybranych płątach dąbrów świetlistych. 3. Założenie kolekcji gatunku w Gospodarstwie Szkółkarskim w Julinku.
3.	Goździk pyszny (<i>Dianthus superbis</i>), goryczka wąskolistna (<i>Gentiana pneumonanthe</i>), nasięźrzał pospolity (<i>Ophioglossum vulgatum</i>), kukułka szerokolistna (<i>Dactylorhiza majalis</i>), pełnik europejski (<i>Trollius europaeus</i>), kukułka krwista (<i>Dactylorhiza incarnata</i>), kruszczyk błotny (<i>Epipactis palustris</i>) i czarcikęsik Kluka (<i>Succisella inflexa</i> (Kluk))	Ochrona <i>in situ</i>	Koszenie powierzchni łąk i muraw

4.	Restytuowane gatunki roślin: orlik pospolity (<i>Aquilegia vulgaris</i>) i naparstnica zwyczajna (<i>Digitalis grandiflora</i>)	Ochrona <i>in situ</i>	Koszenie powierzchni muraw
5.	Goździk pyszny (<i>Dianthus superbis</i>), goryczka wąskolistna (<i>Gentiana pneumonanthe</i>), nasięźrzał pospolity (<i>Ophioglossum vulgatum</i>), kukulka szerokolistna (<i>Dactylorhiza majalis</i>), pełnik europejski (<i>Trollius europaeus</i>), kukulka krwista (<i>Dactylorhiza incarnata</i>), kruszczyk błotny (<i>Epipactis palustris</i>) i czarcikęsik Kluka (<i>Succisella inflexa</i> (Kluk))	Ochrona <i>in situ</i>	Odkrzaczanie powierzchni łąk
6.	Leniec bezpodkwiatkowy (<i>Thesium ebracteatum</i> Hayne), sasanka otwarta (<i>Pulsatilla patens</i>), lepnica wąskopłatkowa (<i>Silene otites</i>), goździk piaskowy (<i>Dianthus arenarius</i>), sasanka łąkowa (<i>Pulsatilla pratensis</i>), orlik pospolity (<i>Aquilegia vulgaris</i>) i naparstnica zwyczajna (<i>Digitalis grandiflora</i>)	Ochrona <i>in situ</i>	Odkrzaczanie powierzchni muraw
7.	Dzwonecznik wonny (<i>Adenophora liliifolia</i>), podkolan biały (<i>Platanthera bifolia</i>), lilia złotogłów (<i>Lilium martagon</i>)	Ochrona <i>in situ</i>	Odkrzaczanie powierzchni dąbrów świetlistych, restytucja dzwonecznika wonnego w ramach projektu POIiŚ 2014-2020, składanego przez Polską Akademię Nauk Ogród Botaniczny Centrum Zachowania Różnorodności Biologicznej w Powsinie
8.	Salwinia pływająca (<i>Salvinia natans</i>)	Ochrona <i>in situ</i>	Odkrzaczanie powierzchni obniżenia bagiennego
9.	1. Kruszczyk rdzawoczerwony (<i>Epipactis atrorubens</i>), kruszczyk szerokolistny (<i>Epipactis helleborine</i>), naparstnica zwyczajna (<i>Digitalis grandiflora</i>). 2. Leniec bezpodkwiatkowy (<i>Thesium ebracteatum</i> Hayne), goździk piaskowy (<i>Dianthus arenarius</i>), sasanka łąkowa (<i>Pulsatilla pratensis</i>), wężymord stepowy (<i>Scorzonera purpurea</i>).	Ochrona <i>in situ</i>	Poszerzanie i utrzymywanie luk w drzewostanach

10.	Leniec bezpodkwiatkowy (<i>Thesium ebracteatum</i> Hayne), goździk piaskowy (<i>Dianthus arenarius</i>), sasanka łąkowa (<i>Pulsatilla pratensis</i>), piaskowiec trawiasty (<i>Arenaria graminifolia</i>), wężymord stepowy (<i>Scorzonera purpurea</i>), kruszczyk rdzawoczerwony (<i>Epipactis atrorubens</i>)	Ochrona <i>in situ</i>	Usuwanie gatunków obcych

B. Czynna ochrona gatunków zwierząt

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1.	1. Bezkręgowce chronione na podstawie załącznika nr 2 dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992, str. 7; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 2, str. 102, z późn. zm.). 2. Gatunki ptaków objęte ochroną gatunkową.	Zachowanie miejsc bytowania i rozrodu	1. Zachowanie siedlisk przez koszenie i odkrzaczanie łąk. 2. Zapobieganie sukcesji na wrzosowiskach. 3. Utrzymywanie odpowiedniego poziomu wód w zbiornikach. 4. Pozostawianie drzew z dziuplami, próchniejących i martwych. 5. Poprawa stanu siedlisk poprzez wykup i renaturyzację gruntów.
2.	Przeplatka aurinia (<i>Euphydryas aurinia</i>), przeplatka diamina (<i>Melitaea diamina</i>), przeplatka cinxia (<i>Melitaea cinxia</i>), modraszek alkon (<i>Phrngaris alcon</i>), modraszek telejus (<i>Phengaris telejus</i>), czerwonończyk nieparek (<i>Lycaena dispar</i>), rojnik morfeusz (<i>Heteropterus morphaeus</i>), derkacz (<i>Crex crexs</i>), żuraw (<i>Grus grus</i>)	Czynna ochrona siedlisk w ramach realizacji projektu finansowanego ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej „Czynna ochrona podmokłych łąk – siedlisk rzadkich gatunków motyli i ptaków oraz aktywna ochrona nietoperzy w Kampinoskim Parku Narodowym”	1. Odkrzaczanie łąk. 2. Wykaszenie łąk. 3. Odkrzaczanie wrzosowisk.

3.	Bocian czarny (<i>Ciconia nigra</i>), bielik (<i>Haliaeetus albicilla</i>), orlik krzykliwy (<i>Clanga pomarina</i>), orlik grubodzioby (<i>Clanga clanga</i>)	Ochrona miejsc gniazdowania	Wyznaczanie stref ochronnych wokół gniazd
4.	Nietoperze (<i>Chiroptera</i>), ptaki (w szczególności dziuplaki), bezkręgowce	1. Zachowanie miejsc rozrodu, miejsc lęgowych i bazy pokarmowej zwierząt. 2. Ochrona nisz bytowania rzadkich gatunków zwierząt.	1. Pozostawianie drzew martwych i z dziuplami. 2. Pozostawianie odpowiednio przystosowanych piwniczek ziemnych oraz budynków drewnianych lub rekonstrukcja ich części.
6.	Żubr (<i>Bison bonasus</i>)	Hodowla zamknięta w Ośrodku Hodowli Żubrów	1. Zapewnienie właściwych warunków bytowych zwierząt hodowanych. 2. Opieka weterynaryjna. 3. Sterowanie rozmnażaniem (księgi rodowodowe).
7.	Ryś (<i>Lynx lynx</i>)	Program reintrodukcji gatunku rozpoczęty w 1992 r.	1. Śledzenie zachowań rysia (<i>Lynx lynx</i>) w naturze. 2. Odłów i leczenie osobników chorych lub osłabionych i ponowne ich uwalnianie.
8.	Wilk (<i>Canis lupus</i>)	Badania i monitorowanie liczebności populacji	1. Śledzenie zachowań wilka (<i>Canis lupus</i>) w naturze. 2. Odłów i leczenie osobników chorych lub osłabionych i ponowne ich uwalnianie. 3. Monitoring populacji.
9.	Bóbr (<i>Castor fiber</i>)	1. Ochrona gatunku reintrodukowanego w 1980 r. 2. Działania mające na celu zmniejszenie szkód wyrządzanych przez bobra (<i>Castor fiber</i>) na gruntach niebędących w użytkowaniu wieczystym KPN ¹⁾ .	1. Ochrona tam i żeremi. 2. Budowa urządzeń i wykonywanie zabiegów zapobiegających szkodom w uprawach rolnych na gruntach niebędących w użytkowaniu wieczystym KPN.
10.	Ssaki kopytne	Łagodzenie wpływu ekstremalnych warunków pogodowych	1. Wyłożenie lizawek dla zwierząt w ilości 34 sztuk. 2. Pogłębianie i odładzanie wodopojów na ciekach i zbiornikach wodnych.

			3. Udostępnianie runa przez częściowe usunięcie pokrywy śnieżnej oraz dokarmianie w skrajnie trudnych warunkach zimowych w przypadkach masowego zagrożenia życia zwierząt.
11.	Łoś (<i>Alces alces</i>), jeleń (<i>Cervus elaphus</i>), sarna (<i>Capreolus capreolus</i>), dzik (<i>Sus scrofa</i>), ryś (<i>Lynx lynx</i>), lis (<i>Vulpes vulpes</i>), borsuk (<i>Meles meles</i>), kuna leśna (<i>Martes martes</i>), jenot (<i>Nyctereutes procyonoides</i>), zając szarak (<i>Lepus europaeus</i>), bóbr (<i>Castor fiber</i>), wydra (<i>Lutra lutra</i>), kuropatwa (<i>Perdix perdix</i>)	Monitorowanie liczebności populacji	1. Inwentaryzacja łośia (<i>Alces alces</i>) metodą cichych pędzeń. 2. Inwentaryzacja stanu zwierząt leśnych metodą całorocznej obserwacji.
12.	Sarna (<i>Capreolus capreolus</i>), jeleń (<i>Cervus elaphus</i>), dzik (<i>Sus scrofa</i>)	Utrzymanie liczebności na poziomie nie wpływającym negatywnie na przyrodę KPN	Odstrzał redukcyjny osobników zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2017 r. poz. 1295, z późn. zm.)
13.	Lis (<i>Vulpes vulpes</i>), jenot (<i>Nyctereutes procyonoides</i>), norka amerykańska (<i>Mustela vison</i>), szop praczy (<i>Procyon lotor</i>)	Obniżenie pogłowia lisa (<i>Vulpes vulpes</i>) do poziomu 1-3 osobników/1000 ha i maksymalna redukcja gatunków obcych	Odstrzał redukcyjny osobników zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2017 r. poz. 1295, z późn. zm.)
14.	Lis (<i>Vulpes vulpes</i>)	Ochrona populacji przed wścieklizną	Zrzucanie z samolotów przynęty z zawartością płynnej szczepionki przeciw wściekliznie
15.	Bocian czarny (<i>Ciconia nigra</i>), błotniak stawowy, (<i>Circus aeruginosus</i>) orlik krzykliwy, (<i>Clanga pomarina</i>) gąsiorek, (<i>Lanius collurio</i>) jarzębatka, (<i>Sylvia nisoria</i>) lerka, (<i>Lullula arborea</i>) zalotka większa (<i>Leucorrhinia pectoralis</i>) mopek (<i>Barbastella barbastellus</i>)	Ochrona gatunku w ramach projektu finansowanego ze środków unijnych POIiŚ „Ochrona mozaiki siedlisk rzadkich gatunków roślin i zwierząt w Kampinoskim Parku Narodowym”	1. Zachowanie siedlisk przez koszenie i odkrzaczanie łąk. 2. Zapobieganie sukcesji na łąkach. 3. Dosadzanie krzewów po likwidacji zielnych i drzewiastych obcych gatunków roślin. 4. Utrzymywanie oczek wodnych. 5. Adaptacja piwnic.

			6. Poprawa stanu siedlisk poprzez wykup i renaturyzację gruntów

II. Sposoby czynnej ochrony gatunków zwierząt na obszarach objętych ochroną krajobrazową

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1.	Ssaki i ptaki	Łagodzenie wpływu ekstremalnych warunków pogodowych	1. Pogłębianie i odładzanie wodopojów na ciekach i zbiornikach wodnych. 2. Udostępnianie runa przez częściowe usunięcie pokrywy śnieżnej. 3. Dokarmianie w skrajnie trudnych warunkach zimowych, w przypadkach masowego zagrożenia życia zwierząt.
		Monitorowanie liczebności populacji	1. Inwentaryzacja łośia (<i>Alces alces</i>) metodą cichych pędzeń. 2. Inwentaryzacja stanu zwierząt leśnych metodą całorocznej obserwacji: 1) łoś (<i>Alces alces</i>); 2) jeleń (<i>Cervus elaphus</i>); 3) sarna (<i>Capreolus capreolus</i>); 4) dzik (<i>Sus scrofa</i>); 5) ryś (<i>Lynx lynx</i>); 6) lis (<i>Vulpes vulpes</i>); 7) borsuk (<i>Meles meles</i>); 8) kuna leśna (<i>Martes martes</i>); 9) jenot (<i>Nyctereutes procyonoides</i>); 10)zając szarak (<i>Lepus europaeus</i>); 11)bóbr (<i>Castor fiber</i>); 12)wydra (<i>Lutra lutra</i>); 13)kuropatwa (<i>Perdix perdix</i>).
2.	Sarna (<i>Capreolus capreolus</i>), jeleń (<i>Cervus elaphus</i>), dzik (<i>Sus scrofa</i>)	Regulacja liczebności poprzez odstrzały redukcyjne	Odstrzał redukcyjny osobników zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2017 r. poz. 1295, z późn. zm.)

3.	Ryś (<i>Lynx lynx</i>)	Program reintrodukcji rysia (<i>Lynx lynx</i>) rozpoczęty w 1992 r.	1. Śledzenie zachowań osobników w naturze. 2. Odłów. 3. Leczenie osobników chorych lub osłabionych i ponowne ich uwalnianie.
4.	Wilk (<i>Canis lupus</i>)	Badania i monitorowanie liczebności populacji,	1. Śledzenie zachowań wilka (<i>Canis lupus</i>) w naturze. 2. Odłów i leczenie osobników chorych lub osłabionych i ponowne ich uwalnianie. 3. Monitoring populacji.
5.	Bóbr (<i>Castor fiber</i>)	1. Ochrona gatunku reintrodukowanego w 1980 r. 2. Zmniejszanie szkód na gruntach stanowiących własność prywatną.	1. Ochrona tam i żeremi. 2. Ograniczenie zabiegów udrażniania cieków wodnych. 3. Budowa urządzeń i wykonywanie zabiegów zapobiegających szkodom w uprawach rolnych na gruntach niebędących w użytkowaniu wieczystym KPN.
6.	Jenot (<i>Nyctereutes procyonoides</i>), norka amerykańska (<i>Mustela vison</i>), lis (<i>Vulpes vulpes</i>)	Regulacja liczebności poprzez odstrzały redukcyjne	Odstrzał redukcyjny osobników zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2017 r. poz. 1295, z późn. zm.)
7.	Lis (<i>Vulpes vulpes</i>)	Ochrona populacji przed wścieklizną	Wykładanie szczepionek przeciw wściekliznie
8.	Nietoperze (<i>Chiroptera</i>), inne drobne ssaki, owady (<i>Insecta</i>)	Ochrona niszy bytowania	Pozostawianie odpowiednio urządzonej piwniczki ziemnych oraz budynków drewnianych lub rekonstrukcje ich części
9.	Bocian czarny (<i>Ciconia nigra</i>), bielik (<i>Haliaeetus albicilla</i>), orlik krzykliwy (<i>Clanga pomarina</i>), orlik grubodzioby (<i>Clanga clanga</i>)	Ochrona miejsc gniazdowania	Wyznaczanie stref ochronnych wokół gniazd i przestrzeganie obowiązujących w nich zaleceń
10.	Ptaki (<i>Aves</i>)	Zachowanie siedlisk	1. Zachowanie terenów otwartych. 2. Wykup gruntów.
		Wzbogacenie bazy pokarmowej w okresie zimowym	Wykładanie karmy dla ptaków w okresie mroźnej zimy (według potrzeb)
11.	Nietoperze (<i>Chiroptera</i>), ptaki (<i>Aves</i>) (w szczególności dziuplaki), bezkręgowce (<i>Invertebrata</i>)	Zachowanie miejsc rozrodu, miejsc lęgowych i bazy pokarmowej	Pozostawianie drzew martwych i z dziuplami

12.	1. Bezkęgowce chronione na podstawie załącznika nr 2 dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992, str. 7; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 2, str. 102, z późn. zm.). 2. Gatunki ptaków chronione na podstawie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady Europy 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz. Urz. UE L 20 z 26.01.2010).	Zachowanie miejsc bytowania i rozrodu	1. Koszenia i odkrzaczania łąk. 2. Utrzymywanie odpowiedniego poziomu wód w zbiornikach. 3. Pozostawianie drzew z dziuplami, próchniejących i martwych – głównie dąb (<i>Quercus</i>) i lipa (<i>Tilia</i>). 4. Poprawa stanu siedlisk poprzez wykup i renaturyzację gruntów.
13.	Bocian czarny (<i>Ciconia nigra</i>), błotniak stawowy, (<i>Circus aeruginosus</i>) orlik krzykliwy, (<i>Clanga pomarina</i>) gąsiorek, (<i>Lanius collurio</i>) jarzębatka, (<i>Sylvia nisoria</i>) lerka, (<i>Lullula arborea</i>) zalotka większa (<i>Leucorrhinia pectoralis</i>) mopek (<i>Barbastella barbastellus</i>)	Ochrona gatunku w ramach projektu finansowanego ze środków unijnych POIiŚ „Ochrona mozaiki siedlisk rzadkich gatunków roślin i zwierząt w Kampinoskim Parku Narodowym”	1. Zachowanie siedlisk przez koszenie i odkrzaczanie łąk. 2. Zapobieganie sukcesji na łąkach. 3. Dosadzanie krzewów po likwidacji zielnych i drzewiastych obcych gatunków roślin. 4. Utrzymywanie oczek wodnych. 5. Poprawa stanu siedlisk poprzez wykup i renaturyzację gruntów.

Objaśnienia:

¹⁾ KPN – Kampinoski Park Narodowy.

OBSZARY OBJĘTE OCHRONĄ ŚCISŁĄ, CZYNNĄ I KRAJOBRAZOWĄ

Lp.	Rodzaj ochrony	Lokalizacja ¹⁾	Powierzchnia ogółem w ha
1.	Obszary ochrony ścisłej	1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 4–9, 13–17, 18a,b, 70a–n, 71a–j, 72a–m,o,p, 73a–g, 74a–h, 92m, 93f,g, 94b–j, 137b,c, 138c, 142c,f, 143b–d, 144, 145, 151f–h,j, 161c,f, 162, 165d–g, 166, 167a–n, 168, 169, 170a,b, 171, 172a,b, 181k,m, 210, 211, 215a–c, 216a–j,m–o,s, 217, 238–240, 242, 243a,c,d, 244, 245a–c, 246–248, 249a–c,f,g, 250a–c, 251a,c. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 3A, 4, 4A, 51,m,n, 6n,o, 9–12, 14c,d,f, 15a–i,k, 16a–g, 17a–h, 18a–j, 19a, 25a, 26a–c, 27a–c,f, 47c,d, 48a–f, 95, 96, 97a–d, 140j,k, 141d–j, 142d–j, 143g–k, 144c–i, 145f,g,i,j, 146b,d,g,i, 147, 161f–j, 162d–j, 163f–j, 164j, 182c, 183–186, 193g–n, 194m–p, 195i–o, 196c–k, 197d–j, 198–202, 203a,h,i, 204f, 206b, 208d, 214c, 215a–c, 232–260. 3. Obręb Ochronny Laski, oddziały: 10l–t, 11h,k,m,n,p–s, 17f–i, 24b–d, 25a,b,f–p, 27a–j, 28a–i, 29–31, 32a,b,d–g, 33f,h–j, 34c–f, 35, 36, 37a,i–n, 38i–k, 48a–j, 49–57, 58d–l, 59c–j, 67–74, 75g,h, 77b–f,j,k, 92–101, 102a,d,i–n, 114a,d,f, 116a–g, 117–121, 132b, 133a–c, 134a–c, 135a–h,k,m, 136a–i,l,p, 147c–f,i–l, 148a,d,f,g,i–k, 160d–g, 161f,g, 171a–d,g, 172a–h,j–l, 173a–c,j, 232–234, 269, 270l,p–t, 271.	4 636 – grunty Skarbu Państwa w użytkowaniu wieczystym KPN ²⁾
2.	Obszary ochrony czynnej	1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 1–3, 10–12, 18c–k, 19–69, 70o–s, 71k–m, 72n,r–w, 73h–j, 74i–o, 75–91, 92a–l, 93a–d, 94a, 95–131, 132a–h, j, 133–136, 137 a, 138a,b, 139–141, 142a,b,d, 143a, 146–150, 151a–d,i, 152b–f, 153–156, 157a–g,i,j, 158a–y,ax–cx, 159–160, 161a,b, 163, 164, 165a–c, 166, 170c–j, 172c–f, 172Aa,b,d,l,n–p,s, 173a–d, 174–178, 178Aa–m, 179, 180, 181a–j,l, 182, 183, 184a–t, 185–191, 192a–h, 193a–d,i, 194–197, 200, 201a–j,k–p, 202, 203, 207a–d, 212, 214, 215d, 216k,l,p,r,t,w, 218, 219a–d,h–j, 220, 221a–d,g–k, 222b–i, 223–237, 241, 243b,f, 245d,f, 249d,h, 250d–j, 251b,d, 252, 253a–o, 254a–d,g–m, 255, 256a,b,d–i, 257–261, 263–269, 270a–kx, 271a–i,k–s, 272a–p, 273a–j,l–n, 275a–o,r–hx, 276–289, 290a–i,k–s, 291–293, 294a–m,o,p–fx., 295, 296a–w,y–gx, 297a–ax,cx–wx, 298a–xx,zx–fy, 299a–t, 300–303, 304a–fx,hx–px, 305a–x,z–jx,mx,nx, 306, 307a–c,f–cx, 308, 309, 310–314, 315a–gx,ix–px, 316a–z,ax–hx,ix,jx, 317–332, 333a–m, 334a–t,y,z, 335–343, 344a,c–k,m, 345–353, 354a–dx,gx–	27 516 – grunty Skarbu Państwa w użytkowaniu wieczystym KPN oraz grunty będące własnością KPN

		wx,yx-ay, 355a,b,d-p,s-ix, 356-359, 360a-o,ax-cx,fx-mx, 361a-f,h-n,p-cx, 362a-j,l-w,y-bx,dx,fx,hx-jx, 363a-bx, 364, 365a-d,k-s, 366h,m-r, 367a,c-z, 368a-g,i-y, 369, 370, 371, 372a-p,s-x, 373a-p,s-x,z-fx, 374, 375-381, 382a-x, 383-393, 394a-d, 395a-d, 396a-f, 397a, 398a-ay, 399, 400a-d,g-t, 401-405, 406a-s, w-hx, 407-414, 415a-h,j-z,ax-jx, 416a-hx, 417, 418a-s, 419a-i,k,l, 420-424, 430, 431a, 432b-p, 436, 437f-o, 438, 439, 440a-i,l, 446, 452. 2 . Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 1-3, 5a-k,o, 6a-m,r, 7-8, 13, 14a-c,g-m, 15j,l-o, 16h-j, 17i-l, 18k-m, 19b-f,h,j-r, 20a,f-y, 21-24, 25b-g, 26d-h, 27d,g-i, 28-46, 47a,b,f,g, 48g, 49-66, 67a,c-j, 68-76, 77a-h,j-n,p,r,t-dx,gx-rx, 78-94, 97f, 98-133, 134a-c,g-i, 135-139, 140a-i,l-p, 141a-c, 142a-c, 143a-f, 144a,b, 145a-d,h, 146a,c,f, 148-160, 161a-d, 162a-c, 163a-d, 164a-i,k, 165-179, 180a-d,g,h, 181, 182a,b,d-g, 187-192, 193a-f, 194a-l, 195a-h, 196a,b, 197a-c, 203b-g, 204a-d,g,h,k,m-t, 205, 206a,c-k, 207, 208a-c,f,g, 209-213, 214a,b,d, 215d,f, 216a-c,f-r, 216A, 217, 218, 219a-f, 219A-223, 225-227, 229, 261-265, 266a-c,f,h-k, 267, 268, 269a,d-cx,gx-ix, 270a-j,l-jx, 271, 272, 273a-o,r-z, 274, 275, 276b-s, 277, 279-283, 284a-f,h-m, 285-290, 291a-p,s-y,ax-hx, 292a,b,d-w, 293a,c-h, 294, 295, 296a-h,j,l-s, 297, 298, 299c-f,h-dx,gx,hx, 300, 301a,c-j, 302a-g,i-j,l, 303, 304a-i,k-n, 305, 306a,b,d-t, 307, 308a-g,i-p, 309-314, 315, 316, 317-320, 321a-i, 322-324, 325a-dx,gx,hx 326, 327-335, 336a-n,p, 337, 338a-h,j-n, 339a-r,t-hx, 340, 341-347, 348a-ax,bx, 349, 350a-gx, 351-364, 365a-f,k-s, 366a-dx,gx, 367a-ix,kx-mx, 368a-hx,jx-px, 369a-f,h-bx, 370a-dx, gx-jx, 371, 372, 373a-c,f-r, 374a-h,l-w, 375, 376, 377a-f,h-fx, 378a-g,i-fx, 379, 380, 381, 382-384, 385a-g,i-ix, 386-403, 407z,ax-dx, 408, 415b, 419a,c,f-j. 3. Obręb Ochronny Laski, oddziały: 1, 2b-d,g-j,l, 3a-c,f-i,j-k, 4-8, 9a-d,g-i,k-o, 10a-d,g-k, 11a-g,i,j,l,o,t, 12, 13a,c-h, 14a,b,d-g, 15, 16, 17a-d, 18-23, 24a, 25c,d, 26a,b,d-g,i-s, 27k, 28j,k, 32c, 33a-d,g, 34a,b, 37b-g,o, 38a-h, 39-47, 48k,l, 58a-c, 59a,b, 60-66, 75a-f, 76, 77a,g-i,l-o, 78-80, 81a,c-l, 82-84, fragment 85a,86a – bez byłej jednostki wojskowej, 85b-c, 86b-d, 87-91, 102b,c,f-h, 103-113, 115a-k, 116h, 122, 123a,c,d, 124-130, 131a-g, 132a,c-g, 133d-g, 134d,f, 134Aa-l,o,s-w, 135i,j,n-r, 136j,k,m-o, 137-146, 147a,b,g,h, 148b,c,h, 149-159, 160a-c, 161a-d, 162-170, 171f,h,i, 172i,m, 173d-i, 174-184, 186, 187, 188a-h,j-p, 189-193, 194a-d,h,k,l,o, 195, 196a-c,f-k, 197, 198, 199a-l, 200-204, 205a-d, 206a-s, 207, 208c-f,j, 209a,h-j, 210a,b,d,g-o,r-	

		x, 211a,b,d-i, 212a-d,i,k,l,n, 213-215, 219h-fx, 220, 221a-m, 223-226, 227c-n, 228-233, 234a,b,d-f, 235-247, 248b-r, 249-253, 254a,b,f-l, 255-267, 268a-k,m-w,y,z, 270a-k,m-o, 272, 273, 274a,c-f,i-ax, 275a-n,p,r,t-bx, 276-282, 283a-s, 284-289, 290, 291, 292, 293, 294-297, 298a-f, 298Aa-k, 299, 300-302, 303, 304-306, 307a-gx,jx, 308a-px,sx-wx, 309a,c-hx,jx-mx,ox, 310a-dx,gx-kx,mx-zx,by, 311a-m,o,p, 312-314, 315a-f, 16a-x,z,ax, 317-322, 323a-w,y,ax,bx, 324a-hx,jx,lx-nx, 325a-dx,gx-jx,lx,mx,px,rx,tx,xx-ay,cy, 326b-i,k-m,o-x, 327a-c,f,h-t, 328a,b,d-h,j-m, 329-331, 332a-bx, 333a-g,i-lx,334a-d,g-s, 335a-s, 336a-px, 337-344, 345a,c-f, 346a-g,i-z, 347, 348a,b,d-o, 349, 350, 351a-j,l-n, 352a-i, 353, 354, 355a-g, 357, 363, 364, 367, 368, 369a,d-g. 4. Ośrodek Hodowli Żubrów, oddział 2.	
3.	Obszary ochrony krajobrazowej	1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 132i, 152a, 157h, 158z, 172g, 172Ac,f-k,m,r,t,w,x, 173f-l, 178An,o, 184w, 192i-l, 193f-h, 198, 199, 204, 205, 207f,g, 219f,g, 221f, 222a, 253p, 254f, 256c, 262, 270lx,mx,nx,ox, 271j, 272r, 273k, 275p, 280a, 290j, 294n, 296x, 297bx, 298yx, 304,gx, 305y,kx,lx, 307d, 315hx, 333n, 334x, 344b,i,l,n, 354fx,xx, 355c,r, 360dx, 361g,o, 362k,x,cx,gx, 363cx, 365 f-j, 366a-g, i-l, 367b, 368h, 373r,y, 382y, 389Aa, 394f-m, 395f-l, 396g-l, 397b, 398by, 400f, 406ix, 415i, 419j, 425-429, 431, 432a,r,s, 433, 434a, 437a-d, 440j-k, 442, 444, 448-450, 451a, działki będące własnością KPN we wsi Bieliny i Brochów Łąki. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 6p, 19g,i,h,k 20b-d, 67b, 77i,o,s,fx, 134f, 180f, 204i,l, 216d, 224, 266d,g, 269b,c,dx,fx, 270k, 273p, 276a, 284g,n, 291r,z, 292c, 293b, 296i,k, 299a,b,g,fx, 301b, 302h,k, 304j, 306c, 308h, 321j, 325fx, 336o, 338i, 339s, 348bx, 350hx-kx, 364a,b, 366fx, 367jx,lx, 368ix,rx, 369g, 370fx, 373d, 374i-k, 377g, 378h, 385h, 404-406, 407a-y, 409-412, 414-418, 419b,d,k,l, 420, działki nr: 56/1-56/3, 60/5-60/32, 64/1-64/9, 84, 87/2 we wsi Aleksandrów. 3. Obręb Ochronny Laski, oddziały: 2a,f,k, 3d, 9f,j, 10f, 13b, 14c, 26a-c,h,j, 37h, 81b, fragment 85a,86a – była jednostka wojskowa, 114b,c, 115l, 123b,f, 134Am,n,p,r, 135l,s,t, 185, 188i,r, 194f,g,i,j,m,n, 196d, 199m, 205f,g, 206t-z, 208a,b,g-i, 209c-g,k-n, 210c,f,p, 211c, 212f-h,j,m, 216-218, 219a-g, 221n, 222a, 227a,b, 234c, 248a, 254c,d, 268l,x, 274b,g,h, 275o,s, 283t, 298g, 298Al, 307hx,ix, 308rx, 309b,ix,nx, 310fx,lx,ay,cy, 311n, 315g, 316y, 323x,z, 324ix,kx,ox, 325fx,kx,nx,ox,sx,wx,by,dy, fy, 326a,j,n, 327d,g, 328c,i, 332cx, 333h, 334f, 335t-cx, 336rx, 345b, 346h, 347r, 348c, 351k, 352j, 355h, 359,	6 392 – w tym grunty Skarbu Państwa w użytkowaniu wieczystym KPN, położone w obszarach stałej ochrony krajobrazowej, grunty do wykupów oraz grunty prywatne nieprzeznaczone do wykupu

	360–362, 365, 366, 369b,c,h, i, 370–376, działki nr: 1/3, 2, 3/1, 5 we wsi Truskawka, dz. 423/2 we wsi Małocice. 4. Ośrodek Hodowli Żubrów, oddziały: 1, 3. 5. Obszary stałej ochrony krajobrazowej – grunty niebędące we władaniu KPN – tereny wsi (lub ich części): Cybulice Małe („Grochalskie Piachy”), Aleksandrów, Brzozówka, Truskawka, Małocice, Augustówek i Łosia Wólka w gminie Czosnów, Julinek, Kępiaste, Łubiec i Zaborów w gminie Leszno, Lasocin, Famułki Brochowskie, Brochów Łąki i Bieliny w gminie Brochów oraz Koczargi Stare w gminie Stare Babice.	
Razem		38 544

Objaśnienia:

- 1) Ekosystemy leśne, nieleśne lądowe i wodne podzielone są na oddziały oznaczone liczbami i pododdziały oznaczone literami. Podział na oddziały oznaczone liczbą, pododdziały oznaczone literą, oraz literą z cyfrą obwody ochronne oraz obszary objęte ochroną czynną podano zgodnie z mapą przeglądową dla Obrębu Ochronnego Laski, Obrębu Ochronnego Kampinos, Obrębu Ochronnego Kromnów sporządzoną przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w Warszawie w skali 1:25 000, według stanu na 1.01.2002 r. Tereny wykupione przez KPN od prywatnych właścicieli w ostatnich latach oznaczone są tymczasowo na podstawie mapy ewidencyjnej gruntów wymienionych w aktach notarialnych. Mapy oraz akty notarialne zakupu gruntów znajdują się w siedzibie Kampinoskiego Parku Narodowego w miejscowości Izabelin.
- 2) KPN – Kampinoski Park Narodowy.

USTALENIE MIEJSC UDOSTĘPNIANYCH W CELACH NAUKOWYCH, EDUKACYJNYCH,
TURYSTYCZNYCH, REKREACYJNYCH I SPORTOWYCH ORAZ
MAKSYMALNEJ LICZBY OSÓB MOGĄCYCH PRZEBYWAĆ JEDNOCZEŚNIE
W TYCH MIEJSCACH

I. Miejsca udostępniane w celach naukowych

Lp.	Miejsce udostępniane ¹⁾	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1.	Stanica Naukowa w Famułkach Królewskich, Obręb Ochronny Kromnów, oddział 370 dx	20

II. Miejsca udostępniane w celach edukacyjnych

Lp.	Miejsce udostępniane ¹⁾	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1.	Polany wypoczynkowe: 1) Obręb Ochronny Laski, oddziały: a) 114b i 115a, b) 134Am,n, c) 188i, d) 194f,g,i,j,k,m, e) 209c,d,f, f) 227b, g) 268x, h) 334f, i) 360b; 2) Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: a) 152a, b) 157h, c) 173i,k,l, d) 253p, e) 366i,m; 3) Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: a) 67b, b) 266d,g.	
		50
		100
		1000
		2000
		2500
		300
		100
		3500
		100
		500
		100
		2000
		100
1000		
150		
150		
2.	Centrum Edukacji w Izabelinie, Obręb Ochronny Laski, oddział 209g	500
3.	Ośrodek Dydaktyczno-Muzealny im. Jadwigi i Romana Kobendzów w Granicy Obrębu Ochronnego Kampinos, oddział 172g	1. Ośrodek – 1000 2. Muzeum – 50

4.	Zagroda pokazowa żubrów OHŻ w Smardzewicach, oddział 2z	60
5.	Biblioteka – budynek dyrekcji KPN ²⁾ , Izabelin, Obręb Ochronny Laski, oddział 209g	10
6.	Gospodarstwo Szkółkarskie w Julinku, Obręb Ochronny Kampinos, oddział 199a	50
7.	Leśny Ogródek Botaniczny w Obrębie Ochronnym Laski, oddział 205d	50
8.	Grodzisko wczesnośredniowieczne w Zamczysku, Obręb Ochronny Kampinos, oddział 165g	50
9.	Mogiła Powstańców 1863 r., Obręb Ochronny Laski, oddział 234c	500
10.	Skansen budownictwa puszczańskiego - teren Ośrodka Dydaktyczno-Muzealnego w Granicy, Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 172Ar, 173j	200
11.	Kapliczki, krzyże przydrożne, tablice pamiątkowe, pomniki i tym podobne obiekty – obszar KPN	50/obiekt
12.	Pozostałości cmentarzy kolonistów „olenderskich”: 1) Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 367dx, 391m, 388II; 2) Obręb Ochronny Kampinos, działka ew. nr 2 we wsi Karolinów.	200 200
13.	Miejsce Pamięci Palmiry, Obręb Ochronny Laski, oddział 123a	10000
14.	Cmentarze wojenne z okresu II wojny światowej w: 1) Wierszach, Obręb Ochronny Laski, działka ew. nr 118; 2) Laskach Obręb Ochronny Laski, oddział 210c; 3) Granicy, Obręb Ochronny Kampinos, oddział 173f; 4) Wiktorowie, Obręb Ochronny Laski, oddział 298g.	1000 1000 3000 1000
15.	Cmentarz kolonistów niemieckich, Obręb Ochronny Laski, oddział 2f	500
16.	Miejsce straceń Żydów, Obręb Ochronny Kampinos, oddział 354ox	500
17.	Mogiły żołnierskie – obszar KPN	50/obiekt
18.	Aleja III Tysiąclecia, Obręb Ochronny Kampinos, oddział 172Af	200

III. Miejsca udostępniane w celach turystycznych

Lp.	Miejsce udostępniane ¹⁾	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1.	Parkingi: 1) Obręb Ochronny Laski, oddziały: 2l, 3d, 9f, 10f, 123f, 135s,t, 188i, 208h, 209g, 227b, 326n, 360a, działka ew. nr 1962; 2) Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 152a, 172Aw,x;	8000

	3) Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 67b, 84k, 180f.	
2.	Polany wypoczynkowe: 1) Obręb Ochronny Laski, oddziały:	
	a) 114b i 115a,	50
	b) 134Am,n,	100
	c) 188i,	1000
	d) 194f,g,i,j,k,m,	2000
	e) 209c,d,f,	2500
	f) 227b,	300
	g) 268x,	100
	h) 334f,	3500
	i) 360b;	100
	2) Obręb Ochronny Kampinos, oddziały:	
	a) 152a,	500
	b) 157h,	100
	c) 173i,k,l,	2000
	d) 253p,	100
	e) 366i,m;	1000
	3) Obręb Ochronny Kromnów, oddziały:	
	a) 67b,	150
	b) 266d,g.	150
3.	Centrum edukacji w Izabelinie, Obręb Ochronny Laski, oddział 209g	500
4.	Ośrodek Dydaktyczno-Muzealny w Granicy, Obręb Ochronny Kampinos, oddział 172g	1. Ośrodek – 1000 2. Muzeum – 50
5.	Skansen budownictwa puszczańskiego – teren Ośrodka Dydaktyczno-Muzealnego w Granicy, Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 172Ar, 173j	200
6.	Aleja III Tysiąclecia, Obręb Ochronny Kampinos, oddział 172Af	200
7.	Ścieżka rekreacyjna, Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 172A, 172/173	100
8.	Wieża widokowa, oddział 365g,n,a	50
9.	Zagroda pokazowa żubrów w OHŻ w Smardzewicach, oddział 2z	60
10.	Stacja końcowa turystycznej kolejki wąskotorowej linii Sochaczew – Wilcze Tułowskie	300
11.	Stacja Turystyczna Borek Tułowicki, Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 134b, 134f	500
12.	Grodzisko wczesnośredniowieczne w Zamczysku, Obręb Ochronny Kampinos, oddział 165g	50
13.	Leśny Ogródek Botaniczny, Obręb Ochronny Laski, oddział 205d	50
14.	Mogiła Powstańców 1863 r. Obręb Ochronny Laski, oddział 234c	500
15.	Bunkry Fortu V, Obręb Ochronny Kromnów, oddział 224	20

	c) 173i,k,l,	2000
	d) 253p,	100
	e) 366i,m;	1000
	3) Obręb Ochronny Kromnów, oddziały:	
	a) 67b,	150
	b) 266d,g.	150
6.	Ścieżka rekreacyjna, Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 172A, 172/173	100
7.	Stacja turystyczna Borek Tułowicki, Obręb Kromnów, oddział 134b,f	300
8.	Bór Kazuński, Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 216-220, 222	200

Objaśnienia:

- 1) Ekosystemy leśne, nieleśne lądowe i wodne podzielone są na oddziały oznaczone liczbami i pododdziały oznaczone literami. Podział na oddziały oznaczone liczbą, pododdziały oznaczone literą oraz literą z cyfrą, obwody ochronne oraz obszary objęte ochroną czynną podano zgodnie z mapą przeglądową dla Obrębu Ochronnego Laski, Obrębu Ochronnego Kampinos, Obrębu Ochronnego Kromnów sporządzoną przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w Warszawie w skali 1:25 000, według stanu na 1.01.2002 r. Tereny wykupione przez KPN od prywatnych właścicieli w ostatnich latach oznaczone są tymczasowo na podstawie mapy ewidencyjnej gruntów wymienionych w aktach notarialnych. Mapy oraz akty notarialne zakupu gruntów znajdują się w siedzibie Kampinoskiego Parku Narodowego w miejscowości Izabelin.
- 2) KPN – Kampinoski Park Narodowy